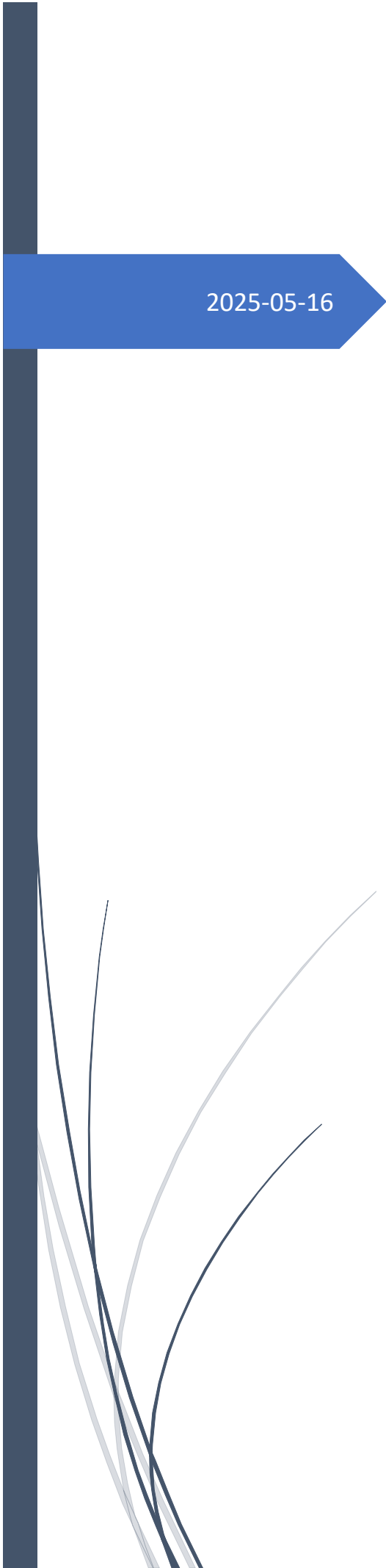

2025-05-16

Raport z realizacji „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla gminy Brzeszcze na lata 2022 – 2031” za 2024 rok

ZESPÓŁ DS. MONITOROWANIA SRPS 2022-2031
BRZESZCZE, MAJ 2025 R.

Wstęp

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla gminy Brzeszcze na lata 2022–2031¹, przyjęta uchwałą nr XLVIII/485/2022 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 20 grudnia 2022 r., jest długofalowym planem działań podejmowanych na rzecz rozstrzygnięcia lokalnych kwestii publicznych.

Celem głównym Strategii jest tworzenie instytucjonalnych, organizacyjnych i materialnych warunków sprzyjających ograniczaniu obszarów wykluczenia społecznego osób i rodzin.

Strategia precyzuje wizję i misję gminy do roku 2031, pięć celów strategicznych wraz z przyporządkowanymi celami operacyjnymi i zadaniami, a także planowane efekty ilościowe i jakościowe.

Dla jasności przekazu, poniżej, w skompensowanej postaci, zaprezentowano kluczowe elementy dokumentu.

Wizja:

„Brzeszcze są gminą przyjazną dla wszystkich mieszkańców, bez względu na wiek, stan zdrowia i zamożności, oferującą dobre warunki życia, będącą w pomyślnej sytuacji finansowej, o harmonijnym rozwoju, mającą przed sobą szerokie perspektywy. Droga do budowania wysokiej jakości życia obywateli wiedzie przez otwartość, zaangażowanie, współpracę i kształcenie.”²

Misja:

„ Wzmocnienie potencjału lokalnych instytucji i organizacji oraz zwiększenie poziomu aktywności społecznej osób i rodzin, a także efektywne wykorzystanie tych zasobów dla współtworzenia w gminie Brzeszcze w latach 2022 – 2031 warunków życia dających poczucie bezpieczeństwa i możliwości rozwoju.”³

Cele strategiczne i operacyjne:

Cel strategiczny 1 Wspieranie rodzin w kryzysie, przeżywających trudności w pełnieniu swych funkcji, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży	Cele operacyjne: 1. Pomoc w identyfikacji i likwidacji przyczyn dysfunkcji w rodzinie. 2. Wspomaganie i usprawnianie systemu pomocy rodzinie, dzieciom i młodzieży. 3. Kształtowanie nawyków i zachowań sprzyjających trwałości rodziny oraz osobistemu zdrowiu i bezpieczeństwu jej członków.
Cel strategiczny 2 Wspieranie osób i rodzin w kryzysie, zagrożonych lub dotkniętych uzależnieniem.	Cele operacyjne: 1. Pomoc w identyfikacji i likwidacji przyczyn uzależnienia. 2. Wspomaganie i usprawnianie systemu pomocy osobom i rodzinom zagrożonym lub dotkniętym uzależnieniem. 3. Rozwijanie systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
Cel strategiczny 3 Poprawa jakości życia osób starszych, w tym samotnych.	Cele operacyjne:

¹ Dla występujących w niniejszym opracowaniu sformułowań „Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla gminy Brzeszcze na lata 2022–2023” zastosowany zostanie skrót „Strategia”.

² Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla gminy Brzeszcze na lata 2022–2023, s.80 <https://ops.brzeszcze.pl/wp-content/uploads/2023/01/Strategia-Rozwiazywania-Problemov-Spolecznych-dla-gminy-Brzeszcze-na-lata-2022-2031.pdf>

³ Tamże

	1. Wspomaganie i usprawnianie działań na rzecz funkcjonowania osób starszych w dotychczasowym środowisku życia. 2. Ochrona i poprawa sytuacji materialnej osób starszych, w tym samotnych. 3. Promowanie i wspieranie włączenia społecznego osób starszych.
Cel strategiczny 4 Poprawa jakości życia osób długotrwale lub ciężko chorych, w tym chorych psychicznie	Cele operacyjne: 1. Przeciwdziałanie lub opóźnianie momentu wystąpienia niesamodzielności wśród osób długotrwale lub ciężko chorych, w tym chorych psychicznie. 2. Optymalny dobór typu i trybu wsparcia do potrzeb osób długotrwale lub ciężko chorych, w tym chorych psychicznie. 3. Zapobieganie alienacji społecznej osób długotrwale lub ciężko chorych, w tym chorych psychicznie.
Cel strategiczny 5 Poprawa jakości życia osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów.	Cele operacyjne: 1. Dostosowanie form pomocy do zróżnicowanych potrzeb osób z niepełnosprawnościami, umożliwiającym im jak najdłuższe pozostawanie w środowisku własnego zamieszkania. 2. Udostępnianie rozwiązań wspierających i ułatwiających życie opiekunów osób z niepełnosprawnościami. 3. Włączanie opiekunów osób z niepełnosprawnościami do dyskursu nad lokalnymi programami społecznymi.⁴

Monitoring (niezależny od ewaluacji zaplanowanej po trzech latach realizacji Strategii) stanowi narzędzie służące ocenie, czy koncepcja jest wdrażana zgodnie z przyjętymi założeniami oraz czy przynosi zakładane efekty. Obejmuje on rejestrowanie postępów prac, analizę tempa i kierunku, w którym zmierza projekt. Kontrola postępów umożliwia – w razie potrzeby – skuteczne reagowanie i podejmowanie działań korygujących lub aktualizacyjnych, dostosowanych do określonych warunków i czasu.

Monitoring został przeprowadzony na podstawie sprawozdawczości, a realizacją procesu zajął się zespół powołany zarządzeniem nr 33/2023 Burmistrza Brzeszcz z dnia 26 kwietnia 2023 r.

Informacja o stopniu realizacji Strategii w 2024 r.

Do oceny wdrożenia zadań sformułowanych w Strategii wykorzystano wskaźniki monitorowania określone w dokumencie. Informacje zbierane podczas monitoringu posłużą do przeprowadzenia ewaluacji Strategii.

Poniżej przedstawiono arkusz monitorowania realizacji celów, kierunków działań (zadań) oraz efektów ilościowych w wartościach bazowych (wyjściowych), osiągniętych w ciągu 3 lat realizacji Strategii oraz zaplanowanych do osiągnięcia na koniec jej realizacji.

⁴ Tamże, s.81-82

Arkusz monitorowania realizacji celów, kierunków działań/zadań oraz planowanych efektów ilościowych

Cel strategiczny 1: Wspieranie rodzin w kryzysie, przeżywających trudności w pełnieniu swych funkcji, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży							
Cel operacyjny/kierunek działania 1.1: Pomoc w identyfikacji i likwidacji przyczyn dysfunkcji w rodzinie							
Nazwa działania/zadania: Poradnictwo specjalistyczne							
Planowane efekty ilościowe	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	2022	2023	2024	Źródło weryfikacji
Liczba rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, objętych poradnictwem w ośrodku pomocy społecznej	ilość	około 25 w roku	średnio 30 w roku (z założeniem odchylenia o 5)	37	19	19	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
Liczba rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, objętych poradnictwem w Punkcie Konsultacyjno – Terapeutycznym	ilość	około 40 w roku	średnio 65 w roku (z założeniem odchylenia o 5)	59	65	46	Dane Punktu Konsultacyjno - Terapeutycznego
Cel operacyjny/kierunek działania 1.2: Wspomaganie i usprawnianie systemu pomocy rodzinie, dzieciom i młodzieży							
Nazwa działania/zadania: Praca socjalna w rodzinach przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych							
Planowane efekty ilościowe	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	2022	2023	2024	Źródło weryfikacji

Liczba zatrudnionych pracowników socjalnych	ilość	1 pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących (art. 110, ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej)	1 pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących (art. 110, ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej)	1/50	1/50	1/50	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
Liczba rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, objętych pracą socjalną	ilość	8	średnio 16 w roku (z założeniem odchylenia o 4)	7	11	16	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
Nazwa działania/zadania: Asystent rodziny jako osoba wspierająca rodzinę naturalną/biologiczną							
Planowane efekty ilościowe	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	2022	2023	2024	Źródło weryfikacji

Liczba zatrudnionych asystentów rodziny	ilość	1 asystent na nie więcej niż 15 rodzin, z którymi prowadzi pracę w tym samym czasie (art. 15, ust. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej)	1 asystent na nie więcej niż 15 rodzin, z którymi prowadzi pracę w tym samym czasie (art. 15, ust. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej)	1 na 15	1 na 15	1 na 15	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
Liczba rodzin objętych wsparciem asystentów rodziny:	ilość	26, z założeniem, że 1 asystent prowadzi pracę z nie więcej niż 15 rodzinami w tym samym czasie	średnio 26 w roku, z założeniem, że 1 asystent prowadzi pracę z nie więcej niż 15 rodzinami w tym samym czasie	29	30	26	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny na swój wniosek, które zakończyły współpracę z asystentem	ilość	1	średnio 3 w roku (z założeniem odchylenia o 1)	0	8	2	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, w których doszło do oddzielenia dziecka od rodziny naturalnej/biologicznej	ilość	2	0	1	1	0	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
Odsetek rodzin objętych wsparciem asystenta, do których powróciło/ły dziecko/i umieszczone w systemie pieczy zastępczej	%	0	średnio 30	0	0	0	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej

Nazwa działania/zadania: Opracowanie i realizacja trzyletnich gminnych programów wspierania rodziny							
Planowane efekty ilościowe	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	2022	2023	2024	Źródło weryfikacji
Liczba opracowanych i realizowanych trzyletnich gminnych programów wspierania rodziny w okresie 2022-2031	ilość	1	4	1	1	1	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
Odsetek zadań zrealizowanych w ciągu roku kalendarzowego, w stosunku do zadań zaplanowanych na dany rok kalendarzowy w PWR	%	100	100	100	100	86	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
Nazwa działania/zadania: Wsparcie materialne rodzin							
Planowane efekty ilościowe	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	2022	2023	2024	Źródło weryfikacji
Liczba rodzin objętych finansową pomocą społeczną z tytułu ubóstwa	ilość	110	średnio 140 w roku (z założeniem odchylenia o 10)	103	98	58	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
Liczba osób korzystających z zasiłku celowego w ramach programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu”	ilość	64	średnio 160 w roku (z założeniem odchylenia o 10)	170	96	23	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
Liczba osób korzystających z posiłku w ramach programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu”	ilość	76	średnio 80 w roku (z założeniem odchylenia o 10)	83	46	27	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
Liczba dzieci objętych wsparciem w formie stypendium szkolnego	ilość	19	średnio 10 w roku (z założeniem odchylenia o 5)	17	18	15	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
Liczba dzieci objętych wsparciem w formie zasiłku szkolnego	ilość	3	średnio 2 w roku (z założeniem odchylenia o 1)	1	1	0	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
Liczba rodzin z dziećmi objętych wsparciem w formie:							

[illegible]

Planowane efekty ilościowe	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	2022	2023	2024	Źródło weryfikacji
Liczba opracowanych i realizowanych gminnych programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie w okresie 2022-2031	ilość	1	2	1	1	1	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
Odsetek zadań zrealizowanych w ciągu roku kalendarzowego, w stosunku do zadań zaplanowanych na dany rok kalendarzowy w PPPWR	%	80	100	85	83	55	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
Nazwa działania/zadania: Zapewnienie funkcjonowania placówki wsparcia dziennego							
Planowane efekty ilościowe	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	2022	2023	2024	Źródło weryfikacji
Liczba placówek wsparcia dziennego funkcjonujących na terenie gminy	ilość	1	co najmniej 1	1	1	1	Dane Urzędu Gminy (Wydział Edukacji i Spraw Społecznych)
Liczba miejsc w placówce wsparcia dziennego	ilość	15	co najmniej 15	15	15	15	Dane Urzędu Gminy (Wydział Edukacji i Spraw Społecznych)
Liczba dzieci i młodzieży uczęszczających do placówki wsparcia dziennego na terenie gminy w ciągu roku	ilość	13	co najmniej 16	10	15	16	Dane Urzędu Gminy (Wydział Edukacji i Spraw Społecznych)
Cel operacyjny/kierunek działania 1.3: Kształtowanie nawyków i zachowań sprzyjających trwałości rodziny oraz osobistemu zdrowiu i bezpieczeństwu jej członków							
Nazwa działania/zadania: Kampania edukacyjna na rzecz wzmacniania wartości rodziny							
Planowane efekty ilościowe	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	2022	2023	2024	Źródło weryfikacji

Liczba zrealizowanych kampanii edukacyjnych	ilość	1 na rok	co najmniej 1 na rok	1	0	0	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej, dane Pełnomocnika Burmistrza do spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
Nazwa działania/zadania: Lokalne wydarzenia rozrywkowe dla rodzin							
Planowane efekty ilościowe	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	2022	2023	2024	Źródło weryfikacji
Liczba zorganizowanych wydarzeń rozrywkowych, adresowanych do rodzin	ilość	co najmniej 4 na rok	co najmniej 4 na rok	45	36	23	Dane Ośrodka Kultury
Nazwa działania/zadania: Propagowanie zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej i zdrowej diety							
Planowane efekty ilościowe	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	2022	2023	2024	Źródło weryfikacji
Liczba zrealizowanych przedsięwzięć promujących zdrowy styl życia, aktywność fizyczną i zdrową dietę	ilość	co najmniej 6 na rok	co najmniej 6 na rok	95	97	25	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej, Pełnomocnika Burmistrza do spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodka Kultury, organizacji pozarządowych działających w przedmiotowym obszarze
Nazwa działania/zadania: Kształtowanie kultury bezpieczeństwa rodziny i jej członków							
Planowane efekty ilościowe	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	2022	2023	2024	Źródło weryfikacji

Liczba zrealizowanych przedsięwzięć z zakresu kształtowania kultury bezpieczeństwa rodziny i jej członków	ilość	0	co najmniej 1 na rok	6	2	30	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej, instytucji systemu oświaty, Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Policji, Pełnomocnika Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
Cel strategiczny 2: Wspieranie osób i rodzin w kryzysie, zagrożonych lub dotkniętych uzależnieniem							
Cel operacyjny/kierunek działania 2.1: Pomoc w identyfikacji i likwidacji przyczyn dysfunkcji w rodzinie							
Nazwa działania/zadania: Poradnictwo specjalistyczne							
Planowane efekty ilościowe	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	2022	2023	2024	Źródło weryfikacji
Liczba rodzin z problemem uzależnienia, objętych poradnictwem w ośrodku pomocy społecznej	ilość	42	średnio 45 w roku (z założeniem odchylenia o 5)	22	42	8	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
Liczba rodzin z problemem uzależnienia, objętych poradnictwem w punkcie konsultacyjno – terapeutycznym	ilość	31	średnio 55 w roku (z założeniem odchylenia o 5)	47	46	32	Dane Pełnomocnika Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
Liczba osób/rodzin z problemem uzależnienia, objętych poradnictwem w poradni leczenia uzależnień	ilość	186	średnio 200 w roku (z założeniem odchylenia o 10)	b.d.	37	46	Dane Poradni Leczenia Uzależnień

Liczba osób z problemem uzależnienia, objętych poradnictwem gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	ilość	40	średnio 65 w roku (z założeniem odchylenia o 5)	30	39	18	Dane Pełnomocnika Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
Cel operacyjny/kierunek działania 2.2: Wspomaganie i usprawnianie systemu pomocy osobom i rodzinom zagrożonym lub dotkniętym uzależnieniem							
Nazwa działania/zadania: Opracowanie i realizacja gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii							
Planowane efekty ilościowe	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	2022	2023	2024	Źródło weryfikacji
Liczba uchwalonych gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii	ilość	1	co najmniej 3 czteroletnie programy w okresie realizacji Strategii (art. 41 ust.2a ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych ustaw (Dz.U.2021 poz.2469)	1	1	1	Dane Pełnomocnika Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
Odsetek zadań zrealizowanych w ciągu roku kalendarzowego, w stosunku do zadań zaplanowanych na dany rok kalendarzowy w PPIRPAiPN	%	80	100	69	70	70	Dane Pełnomocnika Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
Nazwa działania/zadania: Wspecjalizowana pomoc dla osób, które zmagają się z problemem uzależnienia							
Planowane efekty ilościowe	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	2022	2023	2024	Źródło weryfikacji

Liczba osób uzależnionych, objętych wyspecjalizowaną pomocą w podmiocie leczniczym	ilość	151	średnio 160 w roku (z założeniem odchylenia o 5)	211	115	222	Dane Poradni Leczenia Uzależnień
Liczba członków rodzin osób uzależnionych, objętych wyspecjalizowaną pomocą w podmiocie leczniczym	ilość	35	średnio 40 w roku (z założeniem odchylenia o 5)	66	38	46	Dane Poradni Leczenia Uzależnień
Nazwa działania/zadania: Działalność organizacji pożytku publicznego realizującej wsparcie na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin							
Planowane efekty ilościowe	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	2022	2023	2024	Źródło weryfikacji
Liczba funkcjonujących na terenie gminy organizacji pożytku publicznego realizujących wsparcie na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin	ilość	1	co najmniej 1	1	1	1	Dane organizacji pozarządowych, działających na rzecz profilaktyki uzależnień i działań naprawczych
Liczba osób, które korzystają ze wsparcia organizacji pozarządowych, działających na rzecz profilaktyki uzależnień i działań naprawczych	ilość	10	średnio 10 w roku (z założeniem odchylenia o 2)	30	55	46	Dane organizacji pozarządowych, działających na rzecz profilaktyki uzależnień i działań naprawczych
Nazwa działania/zadania: Praca socjalna z osobami uzależnionymi oraz z rodzinami osób uzależnionych							
Planowane efekty ilościowe	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	2022	2023	2024	Źródło weryfikacji

Liczba zatrudnionych pracowników socjalnych	ilość	1 pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących (art. 110, ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej)	1 pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących (art. 110, ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej)	1/50	1/50	1/50	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
Liczba rodzin (w tym gospodarstw jednoosobowych), w których występuje problem uzależnienia, objętych pracą socjalną w danym roku kalendarzowym	ilość	42	średnio 45 w roku (z założeniem odchylenia o 5)	31	15	15	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
Liczba zawartych w danym roku kalendarzowym kontraktów socjalnych w związku z występującym problemem uzależnienia w rodzinie (w tym w gospodarstwach jednoosobowych)	ilość	12	średnio 15 w roku (z założeniem odchylenia o 3)	26	10	10	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej

Liczba zakończonych i ocenionych pozytywnie, w danym roku kalendarzowym, kontraktów socjalnych w związku z występującym problemem uzależnienia w rodzinie (w tym w gospodarstwach jednoosobowych)	ilość	4	średnio 10 w roku (z założeniem odchylenia o 3)	4	0	1	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
Nazwa działania/zadania: Pomoc materialna i niematerialna z systemu zabezpieczania społecznego dla osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem oraz rodzin osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem							
Planowane efekty ilościowe	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	2022	2023	2024	Źródło weryfikacji
Liczba rodzin (w tym gospodarstw jednoosobowych), które skorzystały z pomocy materialnej z powodu ubóstwa i uzależniania (łącznie) w formie:							
1. Zasiłku celowego	ilość	28	średnio 30 w roku (z założeniem odchylenia o 2)	6	5	2	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
2. Zasiłku okresowego	ilość	87	średnio 90 w roku (z założeniem odchylenia o 3)	24	27	12	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
3. Zasiłku celowego na zakup żywności (z programu „Posiłek w szkole i w domu”)	ilość	68	średnio 70 w roku (z założeniem odchylenia o 2)	11	10	2	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
Liczba rodzin (w tym gospodarstw jednoosobowych) uwikłanych w uzależnienie, które skorzystały z pomocy w formie posiłku (z programu „Posiłek w szkole i w domu”)	ilość	21	średnio 25 w roku (z założeniem odchylenia o 5)	18	1	9	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
Liczba osób uzależnionych, które skorzystały z zasiłku stałego	ilość	9	średnio 10 w roku (z założeniem odchylenia o 2)	10	16	9	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej

Liczba osób uzależnionych, które skorzystały ze schronienia	ilość	25	średnio 21 w roku (z założeniem odchylenia o 4)	20	20	15	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
Cel operacyjny/kierunek działania 2.3: Rozwijanie systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie							
Nazwa działania/zadania: Realizacja programów profilaktyki zachowań ryzykownych i uzależnień oraz promocji zdrowia psychicznego, w tym programów rekomendowanych							
Planowane efekty ilościowe	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	2022	2023	2024	Źródło weryfikacji
Liczba zrealizowanych programów profilaktyki zachowań ryzykownych i uzależnień oraz promocji zdrowia psychicznego, w tym:	ilość	31	średnio 30 w roku (z założeniem odchylenia o 4)	57	57	6	Dane Pełnomocnika Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
Liczba rekomendowanych programów profilaktyki zachowań ryzykownych i uzależnień oraz promocji zdrowia psychicznego	ilość	1	średnio 5 w roku (z założeniem odchylenia o 2)	0	0	31	Dane Pełnomocnika Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
Cel strategiczny 3: Poprawa jakości życia osób starszych, w tym samotnych							
Cel operacyjny/kierunek działania 3.1: Wspomaganie i usprawnianie działań na rzecz funkcjonowania osób starszych w dotychczasowym środowisku życia							
Nazwa działania/zadania: Usługi opiekuńcze							
Planowane efekty ilościowe	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	2022	2023	2024	Źródło weryfikacji
Liczba osób starszych objęta usługami opiekuńczymi w danym roku kalendarzowym	ilość	31	średnio 35 w roku (z założeniem odchylenia o 4)	34	37	36	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
Liczba godzin usług opiekuńczych świadczonych w danym roku kalendarzowym	ilość	9610	średnio 9690 w roku (z założeniem odchylenia o 16)	11801	12385	9384	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej

Liczba opiekunów świadczących usługi opiekuńcze zatrudnionych w okresie realizacji Strategii	ilość	7	9 z założeniem, że wraz ze wzrostem zapotrzebowania na świadczenie, wzrastać będzie zatrudnienie personelu	9	9	9	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
Nazwa działania/zadania: Zapewnienie funkcjonowania ośrodka wsparcia jakim jest dzienny dom pomocy							
Planowane efekty ilościowe	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	2022	2023	2024	Źródło weryfikacji
Liczba zapewnionych miejsc w dziennym domu pomocy	ilość	15	15	15	15	15	Dane Urzędu Gminy (Wydział Edukacji i Spraw Społecznych)
Liczba seniorów uczęszczających do dziennego domu pomocy na terenie gminy	ilość	11	średnio 11 w roku (z założeniem odchylenia o 4)	13	12	14	Dane Urzędu Gminy (Wydział Edukacji i Spraw Społecznych)

Liczba personelu zatrudnionego w dziennym domu pomocy	ilość	5	Co najmniej kierownik (mogący pełnić równocześnie inną funkcję, w wymiarze odpowiadającym łącznie 1 etatowi) i co najmniej 1 pracownik na 15 osób oraz fizjoterapeuta lub terapeuta zajęciowy, lub instruktor terapii lub pielęgniarka w wymiarze czasu odpowiednim do potrzeb ośrodka, księgową	5	5	5	Dane Urzędu Gminy (Wydział Edukacji i Spraw Społecznych)
Nazwa działania/zadania: Profilaktyka zdrowotna i promocja zdrowia							
Planowane efekty ilościowe	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	2022	2023	2024	Źródło weryfikacji
Liczba zrealizowanych przedsięwzięć z zakresu profilaktyki zdrowotnej i promocji zdrowia	ilość	1	co najmniej 2 w roku	5	0	2	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej, Urzędu Gminy (Wydział Edukacji i Spraw Społecznych), Ośrodka Kultury, podmiotów ekonomii społecznej
Cel operacyjny/kierunek działania 3.2: Ochrona i poprawa sytuacji materialnej osób starszych, w tym samotnych							

Nazwa działania/zadania: Pomoc materialna i niematerialna z systemu zabezpieczania społecznego							
Planowane efekty ilościowe	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	2022	2023	2024	Źródło weryfikacji
Liczba osób starszych (w tym gospodarujących samotnie lub w rodzinie), które skorzystały z pomocy materialnej z powodu ubóstwa w formie:							
1. Zasiłku celowego	ilość	17	średnio 20 w roku (z założeniem odchylenia o 4)	9	9	1	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
2. Zasiłku okresowego	ilość	17	średnio 20 w roku (z założeniem odchylenia o 4)	18	15	14	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
3. Zasiłku celowego na zakup żywności (z programu „Posiłek w szkole i w domu”)	ilość	15	średnio 20 w roku (z założeniem odchylenia o 4)	13	11	2	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
Liczba osób starszych (w tym gospodarujących samotnie lub w rodzinie), które skorzystały z pomocy w formie posiłku (z programu „Posiłek w szkole i w domu”)	ilość	4	średnio 6 w roku (z założeniem odchylenia o 2)	4	0	3	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
Liczba osób starszych (w tym gospodarujących samotnie lub w rodzinie), które skorzystały z zasiłku stałego	ilość	18	średnio 20 w roku (z założeniem odchylenia o 4)	17	18	10	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
Liczba osób starszych, które skorzystały ze schronienia	ilość	4	średnio 4 w roku (z założeniem odchylenia o 2)	5	10	3	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
Cel operacyjny/kierunek działania 3.3: Promowanie i wspieranie włączenia społecznego osób starszych							
Nazwa działania/zadania: Zajęcia edukacyjne z różnych dziedzin (technologie informatyczne, bezpieczeństwo, sport, żywienie, umiejętności społeczne itp.)							
Planowane efekty ilościowe	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	2022	2023	2024	Źródło weryfikacji

Liczba zrealizowanych zajęć edukacyjnych z różnych dziedzin, adresowanych do osób starszych	ilość	1	co najmniej z 2 dziedzin w roku	145	30	79	Dane Ośrodka Kultury, Ośrodka Pomocy Społecznej, podmiotów ekonomii społecznej (np. koła gospodyń wiejskich, organizacji pozarządowych)
Nazwa działania/zadania: Wydarzenia o charakterze kulturalnym i rozrywkowym							
Planowane efekty ilościowe	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	2022	2023	2024	Źródło weryfikacji
Liczba zrealizowanych wydarzeń kulturalnych i rozrywkowych, adresowanych do osób starszych	ilość	7	co najmniej 4 w roku	80	57	15	Dane Ośrodka Kultury, Ośrodka Pomocy Społecznej, podmiotów ekonomii społecznej (np. koła gospodyń wiejskich, organizacji pozarządowych)
Cel strategiczny 4: Poprawa jakości życia osób długotrwale lub ciężko chorych, w tym chorych psychicznie							
Cel operacyjny/kierunek działania 4.1: Przeciwdziałanie lub opóźnianie momentu wystąpienia niesamodzielności wśród osób długotrwale lub ciężko chorych, w tym chorych psychicznie							
Nazwa działania/zadania: Usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze (w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi)							
Planowane efekty ilościowe	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	2022	2023	2024	Źródło weryfikacji
Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby	ilość	7	średnio 7 w roku (z założeniem odchylenia o 1)	34	37	39	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej

Liczba osób objęta specjalistycznymi usługami opiekuńczymi z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby	ilość	0	średnio 2 w roku (z założeniem odchylenia o 1)	0	0	0	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
Liczba osób z zaburzeniami psychicznymi, objęta specjalistycznymi usługami opiekuńczymi z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby	ilość	0	średnio 2 w roku (z założeniem odchylenia o 1)	0	0	0	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
Liczba godzin usług opiekuńczych świadczonych z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby	ilość	1054	średnio 1060 w roku (z założeniem odchylenia o 5)	1054	12385	10200	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
Liczba godzin specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby	ilość	0	średnio 288 w roku (z założeniem odchylenia o 12)	0	0	0	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
Liczba godzin specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, świadczonych z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby	ilość	0	średnio 288 w roku (z założeniem odchylenia o 12)	0	0	0	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
Nazwa działania/zadania: Działalność ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, jakim jest środowiskowy dom samopomocy							
Planowane efekty ilościowe	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	2022	2023	2024	Źródło weryfikacji
Ilość miejsc zapewnionych w funkcjonującym na terenie gminy, środowiskowym domu samopomocy	ilość	13	co najmniej 13	13	13	13	Dane Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy w Kętach, filia w Brzeszczach

Ilość osób, która skorzystała z usług funkcjonującego na terenie gminy, środowiskowego domu samopomocy	ilość	16	średnio 16 w roku (z założeniem, że jednocześnie nie więcej niż 13)	16	17	18	Dane Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy w Kętach, filia w Brzeszczach
Cel operacyjny/kierunek działania 4.2: Optymalny dobór typu i trybu wsparcia do potrzeb osób długotrwale lub ciężko chorych, w tym chorych psychicznie							
Nazwa działania/zadania: Zapewnienie osobom długotrwale lub ciężko chorym, opieki w warunkach domowych							
Planowane efekty ilościowe	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	2022	2023	2024	Źródło weryfikacji
Liczba osób długotrwale lub ciężko chorych, u których świadczona była opieka domowa, obejmująca co najmniej 1 usługę zdrowotną i 1 usługę społeczną	ilość	14	średnio 15 w roku (z założeniem odchylenia o 2)	27	16	40	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej, dane podmiotów leczniczych, funkcjonujących na terenie gminy
Nazwa działania/zadania: Pomoc osobom długotrwale lub ciężko chorym, w skorzystaniu z placówki zapewniającej całodobową opiekę							
Planowane efekty ilościowe	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	2022	2023	2024	Źródło weryfikacji
Liczba osób długotrwale lub ciężko chorych (w szczególności samotnych), którym udzielono pomocy w dostępie do placówki zapewniającej całodobową opiekę	ilość	3	średnio 3 w roku (z założeniem odchylenia o 1)	4	11	5	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
Cel operacyjny/kierunek działania 4.3: Zapobieganie alienacji społecznej osób długotrwale lub ciężko chorych, w tym chorych psychicznie							
Nazwa działania/zadania: Zapewnienie osobom długotrwale lub ciężko chorym kontaktu z otoczeniem							
Planowane efekty ilościowe	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	2022	2023	2024	Źródło weryfikacji

Liczba osób, długotrwale lub ciężko chorych, stale przebywających w domu, którym zapewniono kontakt z otoczeniem w wybranej przez nie formie	ilość	5	średnio 10 w roku (z założeniem odchylenia o 2)	8	13	13	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
Cel strategiczny 4: Poprawa jakości życia osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów							
Cel operacyjny/kierunek działania 5.1: Dostosowanie form pomocy do zróżnicowanych potrzeb osób z niepełnosprawnościami, umożliwiających im jak najdłuższe pozostawanie w środowisku własnego zamieszkania							
Nazwa działania/zadania: Asystencja osobista dla osób z niepełnosprawnościami							
Planowane efekty ilościowe	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	2022	2023	2024	Źródło weryfikacji
Liczba osób z niepełnosprawnościami, która skorzystała z usług asystenta osobistego, w tym:	ilość	5	średnio 13 w roku (z założeniem odchylenia o 2)	14	18	27	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
1. osoby dorosłe	ilość	3	średnio 3 w roku (z założeniem odchylenia o 1)	11	14	23	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
2. dzieci do 16 roku życia	ilość	2	średnio 10 w roku (z założeniem odchylenia o 1)	3	4	4	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
Liczba zrealizowanych godzin usług asystencji osobistej, w tym:	ilość	1301	średnio 4527 w roku (z założeniem odchylenia o 30)	4476	5243	8786	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
1. osoby dorosłe	ilość	833	średnio 3802 w roku (z założeniem odchylenia o 20)	3773	3512	7792	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
2. dzieci do 16 roku życia	ilość	468	średnio 725 w roku (z założeniem odchylenia o 20)	703	1731	994	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
Nazwa działania/zadania: Specjalistyczne usługi opiekuńcze							

Planowane efekty ilościowe	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	2022	2023	2024	Źródło weryfikacji
Liczba osób, która skorzystała ze specjalistycznych usług opiekuńczych, w tym:	ilość	0	średnio 2 w roku (z założeniem odchylenia o 1)	0	0	0	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
1. osoby dorosłe	ilość	0	1 w roku	0	0	0	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
2. dzieci do 16 roku życia	ilość	0	2 w roku	0	0	0	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
Liczba zrealizowanych godzin specjalistycznych usług opiekuńczych, w roku kalendarzowym, w tym:	ilość	0	średnio 312 w roku (z założeniem odchylenia o 26)	0	0	0	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
1. osoby dorosłe	ilość	0	średnio 156 w roku (z założeniem odchylenia o 13)	0	0	0	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
2. dzieci do 16 roku życia	ilość	0	średnio 156 w roku (z założeniem odchylenia o 13)	0	0	0	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
Liczba osób z zaburzeniami psychicznymi, która skorzystała ze specjalistycznych usług opiekuńczych, w tym:	ilość	2	średnio 4 w roku (z założeniem odchylenia o 2)	2	2	2	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
1. osoby dorosłe	ilość	0	średnio 2 w roku (z założeniem odchylenia o 1)	0	0	1	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
2. dzieci do 16 roku życia	ilość	2	średnio 2 w roku (z założeniem odchylenia o 1)	2	2	2	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej

Liczba zrealizowanych godzin specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym:	ilość	2134	średnio 2172 w roku (z założeniem odchylenia o 36)	1860	1857	1809	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
1. osoby dorosłe	ilość	279	średnio 312 w roku (z założeniem odchylenia o 26)	0	0	455	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
2. dzieci do 16 roku życia	ilość	1855	średnio 1860 w roku (z założeniem odchylenia o 10)	1860	1857	1354	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
Nazwa działania/zadania: Pomoc materialna z systemu zabezpieczenia społecznego, przy uwzględnieniu problemu niepełnosprawności							
Planowane efekty ilościowe	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	2022	2023	2024	Źródło weryfikacji
Liczba osób z niepełnosprawnościami (w tym gospodarujących samotnie lub w rodzinie), które skorzystały z pomocy materialnej w formie:							
1. Zasiłku celowego	ilość	45	średnio 50 w roku (z założeniem odchylenia o 5)	36	33	22	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
2. Zasiłku okresowego	ilość	25	średnio 30 w roku (z założeniem odchylenia o 5)	44	39	18	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
Zasiłku celowego na zakup żywności (z programu „Posiłek w szkole i w domu”)	ilość	46	średnio 50 w roku (z założeniem odchylenia o 5)	42	60	13	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej

Liczba osób z niepełnosprawnościami (w tym gospodarujących samotnie lub w rodzinie), które skorzystały z pomocy w formie posiłku (z programu „Posiłek w szkole i w domu”)	ilość	17	średnio 20 w roku (z założeniem odchylenia o 3)	5	19	9	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
Liczba osób z niepełnosprawnościami (w tym gospodarujących samotnie lub w rodzinie), które skorzystały z zasiłku stałego	ilość	39	średnio 40 w roku (z założeniem odchylenia o 1)	42	39	40	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
Liczba osób z niepełnosprawnościami, które skorzystały ze schronienia	ilość	6	średnio 8 w roku (z założeniem odchylenia o 2)	6	6	10	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
Cel operacyjny/kierunek działania 5.2: Udostępnianie rozwiązań wspierających i ułatwiających życie opiekunów osób z niepełnosprawnościami							
Nazwa działania/zadania: Wsparcie wytnieniowe dla opiekunów osób niesamodzielnych							
Planowane efekty ilościowe	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	2022	2023	2024	Źródło weryfikacji
Liczba osób będących opiekunami osób niesamodzielnych, która skorzystała z usług opieki wytnieniowej, w tym:	ilość	6	średnio 11 w roku (z założeniem odchylenia o 2)	11	20	24	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
1. z usług opieki wytnieniowej w ramach pobytu dziennego	ilość	6	średnio 9 w roku (z założeniem odchylenia o 2)	9	15	17	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
2. z usług opieki wytnieniowej w ramach pobytu całodobowego	ilość	0	średnio 2 w roku (z założeniem odchylenia o 1)	2	5	8	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
Liczba godzin usług opieki wytnieniowej, zrealizowanych w ramach pobytu dziennego	ilość	1174	średnio 1680 w roku (z założeniem odchylenia o 20)	1680	2765	2534	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej

Liczba dni usług opieki wytchnieniowej, zrealizowanych w ramach pobytu całodobowego	ilość	0	średnio 21 w roku (z założeniem odchylenia o 7)	21	70	56	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej
Cel operacyjny/kierunek działania 5.3: Włączanie opiekunów osób z niepełnosprawnościami do dyskursu nad lokalnymi programami społecznymi							
Planowane efekty ilościowe	Jednostka miary	Wartość bazowa	Wartość docelowa	2022	2023	2024	Źródło weryfikacji
Liczba zrealizowanych konsultacji społecznych z udziałem opiekunów i członków rodzin osób z niepełnosprawnościami	ilość	0	co najmniej 1 w okresie realizacji Strategii	0	0	0	Dane Ośrodka Pomocy Społecznej, dane Urzędu Gminy (Wydziału Edukacji i Spraw Społecznych)

Analiza danych. Wnioski i rekomendacje

Cel strategiczny 1: Wspieranie rodzin w kryzysie, przeżywających trudności w pełnieniu swych funkcji, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży

Cel operacyjny 1.1 Pomoc w identyfikacji i likwidacji przyczyn dysfunkcji w rodzinie.

Działanie: Poradnictwo specjalistyczne

W 2022 roku liczba rodzin objętych poradnictwem w Ośrodku Pomocy Społecznej (OPS) była wyższa niż założona wartość docelowa. W kolejnych latach (2023 i 2024) wystąpił znaczący spadek liczby rodzin, co może sugerować problemy w dostosowaniu oferty do potrzeb rodzin, brak dostatecznych zasobów (np. personelu) lub zmniejszenie zapotrzebowania na pomoc. Spadek poniżej wartości docelowej o 10 rodzin w każdym z ostatnich lat może wymagać analizy przyczyn spadku i ewentualnej korekty w planach działania.

Punkt Konsultacyjno-Terapeutyczny (PKT) osiągnął cel w 2023 roku, ale w pozostałych latach nie udało się przekroczyć tej wartości. Zmniejszenie liczby rodzin w 2024 roku o 19 osób w porównaniu do roku 2023 może wskazywać na zmniejszone zapotrzebowanie na pomoc w PKT lub na trudności organizacyjne, np. dostępność specjalistów czy zmiany w strategii świadczenia usług.

Rekomendacje:

- 1) Monitorowanie i dostosowywanie działań w zależności od zmieniającego się zapotrzebowania na pomoc.
- 2) Rozważenie zwiększenia dostępności usług, w tym dostosowanie liczby specjalistów, aby odpowiadać na potrzeby rodzin w kryzysie.

Cel operacyjny 1.2 Wspomaganie i usprawnianie systemu pomocy rodzinie, dzieciom i młodzieży.

Działanie: Praca socjalna w rodzinach przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

Liczba pracowników socjalnych zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy była zgodna z założeniami w każdym z trzech lat (2022, 2023, 2024), co oznacza, że realizacja tego celu w odniesieniu do liczby zatrudnionych pracowników została spełniona w ramach wymogów ustawowych. Zapewnienie odpowiedniego poziomu zatrudnienia pracowników socjalnych odpowiada standardom określonym w ustawie o pomocy społecznej.

Zarówno w 2022 roku jak i w 2023 roku liczba rodzin objętych pracą socjalną była poniżej wartości docelowej. Dopiero w roku 2024 cel został osiągnięty, co sugeruje, że działania zostały skuteczniej ukierunkowane w ostatnim roku. Możliwe, że dokonano lepszej diagnozy potrzeb społecznych, intensywniejszej promocji oferty pomocy oraz bardziej zindywidualizowanego podejścia do każdej rodziny, co pozwoliło na pełniejsze wykorzystanie dostępnych zasobów.

Niska liczba rodzin w 2022 i 2023 roku objętych pracą socjalną w dwóch pierwszych latach może wskazywać na:

- 1) Niedostateczne zgłaszanie problemów przez rodziny (rodziny mogą nie wiedzieć, jak uzyskać pomoc lub nie zgłaszają się w odpowiednim czasie, co uniemożliwia ich pełne wsparcie).

- 2) Brak zasobów lub efektywności w działaniach (mimo zgodności z normami dotyczącymi liczby pracowników socjalnych, mogą występować ograniczenia w zasobach systemu pomocy społecznej, co utrudnia skuteczne dotarcie do rodzin potrzebujących wsparcia).
- 3) Zmiana w zapotrzebowaniu (mniejsze zapotrzebowanie na tego typu pomoc w danym okresie, co wiąże się z czasowym spadkiem liczby rodzin wymagających wsparcia).

Rekomendacje:

- 1) Zintensyfikowanie działań informacyjnych i edukacyjnych dla rodzin, aby zwiększyć ich świadomość na temat dostępnych usług, niemniej jednak zwrócenie uwagi na fakt, że pomoc powinna być postrzegana jako narzędzie do wspierania samodzielności, a nie rozwiązania doraźnych problemów.
- 2) Rozważenie wprowadzenia bardziej systematycznych form monitorowania potrzeb społecznych tak, aby pomoc była skierowana na wzmacnianie niezależności rodzin i ich integrację społeczną, co może zwiększyć skuteczność działań pomocowych.

Działanie: Asystent rodziny jako osoba wspierająca rodzinę naturalną/biologiczną

Cel dotyczący liczby zatrudnionych asystentów rodziny jest realizowany zgodnie z przepisami. W każdym roku zatrudniano odpowiednią liczbę asystentów, którzy pracowali z maksymalnie 15 rodzinami jednocześnie, co jest zgodne z wymaganiami ustawy. Nie ma potrzeby interwencji w tym obszarze.

Liczba rodzin objętych wsparciem asystentów rodziny w 2022 oraz 2023 roku przekroczyła wartość docelową. Choć w 2024 roku liczba ta wróciła do wartości docelowej, należy zauważyć, że przekroczenie liczby rodzin objętych pomocą w poprzednich latach może świadczyć o:

- 1) Wysokim zapotrzebowaniu na wsparcie asystentów rodziny, co może być pozytywnym sygnałem o skuteczności i dostępności usług.
- 2) Przeciążeniu asystentów.

W 2022 roku nie zanotowano żadnych rodzin, które zakończyły współpracę z asystentem na własny wniosek, co może sugerować, że pomoc była kontynuowana do końca lub rodziny nie były gotowe na zakończenie wsparcia. W 2023 roku liczba takich rodzin wyniosła powyżej założonego celu, co może wskazywać na:

- 1) Pozytywny efekt pracy asystentów (być może rodziny osiągnęły swoje cele, co pozwoliło im zakończyć współpracę).
- 2) Zwiększenie liczby rodzin gotowych do zakończenia pomocy (co może wskazywać na skuteczność interwencji).

W 2024 roku liczba ta spadła poniżej celu, co może oznaczać, że rodziny nadal wymagają długoterminowego wsparcia lub proces zakończenia pomocy jest bardziej złożony.

W latach 2022 i 2023, w 1 rodzinie doszło do oddzielenia dziecka od rodziny, co może sugerować, że pomimo wsparcia asystenta, sytuacja rodziny była na tyle poważna, że wymagała interwencji. W 2024 roku nie doszło do żadnego przypadku oddzielenia dziecka od rodziny, co można uznać za pozytywny wynik, wskazujący na skuteczność pracy asystentów w zapobieganiu takim sytuacjom.

Brak danych na temat powrotów dzieci do rodzin biologicznych z pieczy zastępczej może wskazywać na:

- 1) Brak przypadków powrotów (może to oznaczać, że nie było takich sytuacji w danym okresie, lub rodziny nie były gotowe na powrót dziecka).
- 2) Brak odpowiednich mechanizmów monitorowania (możliwe, że nie zbierano danych dotyczących tego aspektu lub nie realizowano odpowiednich działań, które sprzyjałyby powrotowi dzieci).

Rekomendacje:

- 1) Monitorowanie, czy większa liczba rodzin objętych pomocą nie wpłynęła negatywnie na jakość wsparcia, np. na efektywność pracy asystentów.
- 2) Zwiększenie wysiłku w zakresie pracy z rodzinami, które zakończyły współpracę z asystentem, aby lepiej monitorować ich postępy i potrzeby.

Działanie: Opracowanie i realizacja trzyletnich gminnych programów wspierania rodziny

Realizacja wskaźnika przebiega zgodnie z zaplanowaną dynamiką. Programy są opracowywane i realizowane w przewidywanym tempie, co świadczy o odpowiednim zaplanowaniu działań oraz stabilności w realizacji długoterminowej strategii. Choć pierwszy program obejmował okres 2021-2023, jego realizacja była już uwzględniona w ramach tworzenia Strategii. Kolejny program (2024-2026) rozpoczął się w 2024 roku, co pozwala utrzymać tempo realizacji i zapewnia ciągłość działań wspierających rodzinę na poziomie gminy.

W latach 2022 i 2023 wszystkie zaplanowane zadania zostały zrealizowane, co świadczy o wysokiej efektywności i zdolności do realizacji zaplanowanych działań. Pełna realizacja zaplanowanego zakresu w tych latach może wskazywać na dobrze zorganizowane procesy zarządzania programem i wystarczającą liczbę zasobów. W 2024 roku zrealizowano 86% zaplanowanych zadań, co stanowi spadek o 14% w porównaniu do wcześniejszych lat. Może to sugerować pewne trudności w realizacji programu w tym roku:

- 1) Mogły wystąpić trudności w zapewnieniu odpowiednich zasobów (np. ludzkich lub finansowych) do realizacji wszystkich zaplanowanych działań.
- 2) Możliwe, że w 2024 r. pojawiły się nowe wyzwania lub zmiany w lokalnych potrzebach, które spowodowały, że część zaplanowanych działań musiała zostać przesunięta lub anulowana.
- 3) Opóźnienia w realizacji niektórych działań mogą być wynikiem, np. formalności administracyjnych lub opóźnionego dostępu do niezbędnych zasobów.

Rekomendacje:

- 1) Monitorowanie postępów realizacji programu w nadchodzących latach i ocena, czy konieczne będzie zwiększenie zasobów, np. osób odpowiedzialnych za wdrażanie programów, w miarę zbliżania się do końca okresu 2024-2026.
- 2) Rozważenie wprowadzenia okresowych ewaluacji, które umożliwią szybsze dostosowanie działań do zmieniających się potrzeb społecznych.
- 3) Sprawdzenie, czy spadek realizacji w 2024 roku wynika z konkretnych problemów, np. braku zasobów, czy też z konieczności zmiany priorytetów w kontekście zmieniających się potrzeb społecznych.
- 4) Przeanalizowanie, czy dostępne zasoby (ludzkie, finansowe, infrastrukturalne) są wystarczające do realizacji planowanych działań, zwłaszcza w kontekście trudności w realizacji w 2024 roku.

Działanie: Wsparcie materialne rodzin

Liczba rodzin objętych pomocą finansową w ramach pomocy społecznej w 2024 roku stanowi znaczny spadek w porównaniu z 2022 i 2023. To może oznaczać, że mniej rodzin potrzebuje wsparcia w tym zakresie w związku ze zmianą sytuacji materialnej rodziny, zmniejszonego ubóstwa lub innych czynników społeczno-ekonomicznych.

W 2022 roku liczba osób korzystających z zasiłku celowego na żywność (dofinansowana programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu”) była znacznie wyższa niż wartość docelowa, jednak w latach 2023 i 2024 nastąpił znaczny spadek, co może sugerować zmniejszone zapotrzebowanie na wsparcie

w tej formie w związku z poprawą sytuacji życiowej rodzin, zmiany w dostępności programu lub utrudniony dostęp do pomocy, np. zmiana kryteriów.

W 2022 roku liczba osób korzystających z posiłków była zgodna z celem, jednak w okresie 2023 - 2024 liczba ta znacznie spadła, co jest kontynuacją trendu widocznego w zasiłku celowym współfinansowanym w ramach tego samego programu.

Liczba dzieci objętych wsparciem w formie stypendium szkolnego jest wyższa niż założona wartość docelowa. W 2022, 2023 i 2024 roku liczba ta była stabilna, z lekkim spadkiem w 2024 roku. Liczba dzieci korzystających z zasiłku szkolnego w 2024 roku spadła do 0, co może wskazywać na zmniejszone zapotrzebowanie na ten rodzaj wsparcia.

Spadek liczby rodzin korzystających z takich świadczeń jak zasiłek rodzinny, zapomoga z tytułu urodzenia dziecka, świadczenie rodzicielskie, może być wynikiem mniejszej liczby urodzeń, zmiany w polityce świadczeń lub zmniejszającego się zapotrzebowania na te formy pomocy. Z kolei wzrost liczby rodzin korzystających ze świadczeń pielęgnacyjnych oraz zasiłków pielęgnacyjnych może wskazywać na rosnącą liczbę rodzin potrzebujących długoterminowego wsparcia ze względu na niepełnosprawność, przewlekłą chorobę lub starość, a także na możliwy wzrost świadomości o dostępnych formach pomocy. Jednorazowe świadczenie z ustawy „Za życiem” pozostaje w bardzo wąskim kręgu odbiorców, co może wskazywać na potrzebę lepszego informowania o tej formie wsparcia.

Rekomendacje:

- 1) Zwrócenie uwagi na przyczyny spadku liczby rodzin korzystających z wsparcia finansowego (może to wskazywać na pozytywne zmiany, np. wzrost dochodów w rodzinach, ale także na potrzebę lepszej identyfikacji rodzin, które wciąż wymagają pomocy, a nie zostały objęte wsparciem).
- 2) Zbadanie przyczyny spadku liczby osób korzystających z zasiłku celowego na żywność, zwłaszcza w 2024 r., czy wynika to z poprawy sytuacji materialnej rodzin, czy może z zasad w realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu”.
- 3) Zbadanie dlaczego liczba osób korzystających z posiłków spadła, aby ocenić, czy spadek ten jest pozytywnym efektem poprawy sytuacji materialnej rodzin, czy też jest wynikiem zmiany zasad programu „Posiłek w szkole i w domu”.
- 4) Monitorowanie, czy program wspierania dzieci w edukacji jest dostosowany do potrzeb uczniów w przyszłości, zwłaszcza że w 2024 roku liczba dzieci spadła.
- 5) Przeanalizowanie, czy 0 dzieci objętych zasiłkiem szkolnym w 2024 r. oznacza brak potrzeby, czy raczej problemy w dostępie do tej formy pomocy.
- 6) Monitorowanie zmian demograficznych i trendów w liczbie urodzeń, ponieważ mogą one wpływać na zapotrzebowanie na zasiłki rodzinne i zapomogi związane z urodzeniem dziecka.
- 7) Wzmacnianie wsparcia dla rodzin z dziećmi w sytuacjach wymagających opieki długoterminowej, biorąc pod uwagę wzrost liczby rodzin korzystających z zasiłków pielęgnacyjnych.

Działanie: Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie

W latach 2022 i 2023 realizowany był jeden wieloletni Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie (PPPR). W związku z wejściem w życie nowych przepisów pod koniec 2023 roku, w 2024 roku przyjęto uchwałą nowy program przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2024–2030. Program ten zastępuje wcześniejszy i kontynuuje działania w tym obszarze. Program obowiązujący

w latach 2024–2030 ma na celu realizację założonych działań w kontekście przeciwdziałania przemocy domowej. Po zakończeniu tego okresu przewidywana jest kolejna aktualizacja programu, który wejdzie w życie w 2031 roku.

Odsetek zrealizowanych w ramach PPPR zadań w 2022 i 2023 roku utrzymywał się na poziomie powyżej 80%, ale w 2024 roku spadł dramatycznie do 55%. Może to wskazywać na trudności w realizacji zaplanowanych działań, takie jak problemy z finansowaniem, ograniczone zasoby ludzkie czy zmiany w priorytetach w kontekście przeciwdziałania przemocy domowej.

Rekomendacje:

- 1) Zaleca się aktualizację Strategii tak, aby uwzględniała nową nazwę programu oraz działania dostosowane do zmienionych regulacji (w związku ze zmianą przepisów pod koniec 2023 roku).
- 2) Przeanalizowanie przyczyny tak dużego spadku realizacji zadań w 2024 roku oraz dalsze monitorowanie realizacji nowego programu na lata 2024–2030, aby upewnić się, że cele zostaną osiągnięte.

Działanie: Zapewnienie funkcjonowania placówki wsparcia dziennego

Realizacja założeń dotyczących liczby placówek i liczby miejsc w placówkach wsparcia dziennego została wykonana zgodnie z planem przez wszystkie trzy lata. Natomiast liczba dzieci uczęszczających do placówki nie była w pełni realizowana w 2022 roku, ale sukcesywnie rosła w kolejnych latach, osiągając cel w 2024 roku.

Rekomendacja:

Przeanalizowanie przyczyn, dla których w 2022 roku placówka nie osiągnęła zakładanej liczby dzieci, bowiem może to być kwestia promocji placówki, dostępności lub preferencji rodzin. Większa aktywność w tym zakresie w przyszłości pomoże utrzymać stały wzrost liczby dzieci uczęszczających do placówki.

Cel operacyjny 1.3 Kształtowanie nawyków i zachowań sprzyjających trwałości rodziny oraz osobistemu zdrowiu i bezpieczeństwu jej członków.

Działanie: Kampania edukacyjna na rzecz wzmacniania wartości rodziny

W 2022 roku cel został zrealizowany zgodnie z planem, natomiast w latach 2023 i 2024 brak realizacji zaplanowanych kampanii edukacyjnych, co może sugerować problemy w organizacji działań, braku środków lub innych priorytetów w realizacji działań gminnych.

Rekomendacje:

- 1) Przeanalizowanie przyczyn braku realizacji kampanii w 2023 i 2024 roku, takich jak: problemy organizacyjne, ograniczenia budżetowe, brak zasobów ludzkich lub zmiany priorytetów.
- 2) Zwiększenie współpracy z partnerami zewnętrznymi (np. organizacjami pozarządowymi, instytucjami edukacyjnymi), co może pomóc w realizacji kampanii, szczególnie jeśli ograniczenia dotyczą budżetu lub zasobów.
- 3) Ponowne skoncentrowanie się na realizacji działania w kolejnych latach, by przywrócić regularność w organizowaniu kampanii edukacyjnych, które wpływają na rozwój i stabilność rodzin.

Działanie: Lokalne wydarzenia rozrywkowe dla rodzin

W latach 2022 i 2023 liczba wydarzeń organizowanych dla rodzin była znacznie wyższa niż założona wartość docelowa, co świadczy o dużej aktywności w tych latach. W 2024 roku liczba wydarzeń spadła,

ale nadal była wyższa niż wymagana minimalna wartość. Spadek liczby wydarzeń w 2024 roku może wymagać dalszej analizy i ewentualnych działań naprawczych.

Rekomendacje:

- 1) Monitorowanie przyczyn spadku liczby wydarzeń w 2024 roku, ponieważ może to wynikać z problemów organizacyjnych, budżetowych lub zmniejszonego zainteresowania.
- 2) Przeanalizowanie, czy zmniejszona liczba wydarzeń w 2024 roku wynika z mniejszego zapotrzebowania lub zmiany zainteresowań rodzin.
- 3) Zwiększenie współpracy z innymi instytucjami (np. organizacjami pozarządowymi, lokalnymi przedsiębiorstwami) może pomóc w zorganizowaniu większej liczby wydarzeń.

Działanie: Propagowanie zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej i zdrowej diety

W 2022 i 2023 roku przedsięwzięcia przekroczyły założoną wartość docelową o dużą liczbę, co świadczy o dużym zaangażowaniu w te lata. W 2024 roku zrealizowano znacznie mniej przedsięwzięć niż w latach poprzednich, ale nadal spełniono minimalne wymagania. Spadek liczby przedsięwzięć może sugerować zmniejszoną aktywność w tym roku, być może z powodu zmniejszenia zasobów, zmiany priorytetów lub innych czynników.

Rekomendacje:

- 1) Przeanalizowanie przyczyny spadku liczby przedsięwzięć w 2024 roku, ponieważ może to wynikać, np. z braku odpowiednich zasobów finansowych lub ludzkich, zmiany priorytetów w gminie, ograniczeń związanych z pandemią lub innymi trudnościami.
- 2) Zwiększenie współpracy z organizacjami pozarządowymi, instytucjami edukacyjnymi i zdrowotnymi, by wspólnie realizować więcej działań w zakresie zdrowego stylu życia.
- 3) Zwiększenie promocji i dostępności wydarzeń, by przyciągnąć większą liczbę uczestników i zapewnić ciągłość działań w tym zakresie.

Działanie: Kształtowanie kultury bezpieczeństwa rodziny i jej członków

W 2022 roku liczba przedsięwzięć była znacznie wyższa niż wartość docelowa, co wskazuje na dobrą organizację i dużą aktywność w tym zakresie. 2023 rok przyniósł pewien spadek liczby przedsięwzięć, ale wciąż przekroczono wartość minimalną, natomiast 2024 rok przyniósł znaczny wzrost liczby działań, co może świadczyć o intensyfikacji aktywności w obszarze bezpieczeństwa rodziny.

Rekomendacje:

- 1) Współpraca z lokalnymi instytucjami (Policja, szkoły, organizacje pozarządowe), aby jeszcze intensywniej promować kulturę bezpieczeństwa w rodzinach.
- 2) Kontynuowanie i rozwijanie działań w kolejnych latach, aby utrzymać wysoką liczbę realizowanych przedsięwzięć.

Cel strategiczny 2: Wspieranie osób i rodzin w kryzysie, zagrożonych lub dotkniętych uzależnieniem

Cel operacyjny 2.1: Pomoc w identyfikacji i likwidacji przyczyn dysfunkcji w rodzinie

Działanie: Poradnictwo specjalistyczne

W 2022 roku zdecydowana część działań w zakresie poradnictwa specjalistycznego została zrealizowana w sposób niesatysfakcjonujący w odniesieniu do wartości docelowych. Wyjątkiem było poradnictwo w PKT. W 2023 roku, pomimo spadku liczby rodzin objętych wsparciem w niektórych obszarach, udało się osiągnąć cele w większości przypadków (np. poradnictwo w PKT), ale nadal pozostaje do poprawy liczba osób objętych wsparciem w poradniach leczenia uzależnień. W 2024 roku nastąpił spadek liczby

osób/rodzin objętych poradnictwem w niemal wszystkich obszarach, co wskazuje na możliwe problemy z dostępnością usług, zmniejszenie zapotrzebowania na wsparcie lub zmiany w strukturze działań.

Rekomendacje:

- 1) Zwiększenie dostępności usług poradniczych w zakresie leczenia uzależnień oraz wsparcia gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.
- 2) Monitorowanie przyczyn spadku liczby rodzin i osób objętych wsparciem i identyfikowanie barier w dostępie do usług.
- 3) Skierowanie działań na zwiększenie świadomości społecznej w zakresie dostępnych form wsparcia, aby zachęcić więcej osób do korzystania z usług poradniczych.

Cel operacyjny 2.2: Wspomaganie i usprawnianie systemu pomocy osobom i rodzinom zagrożonym lub dotkniętym uzależnieniem

Działanie: Opracowanie i realizacja gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii

W latach 2022–2024 zrealizowano łącznie dwa kolejne programy, każdy na okres krótszy niż cztery lata. Choć ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dopuszcza tworzenie programów czteroletnich, gmina zdecydowała się na cykl programów dwuletnich. W związku z tym wskaźnik w brzmieniu: „co najmniej 3 czteroletnie programy” – nie został jeszcze osiągnięty. Mimo że spełniona została liczba 2 programów, ich czas obowiązywania (poniżej 4 lat) oznacza formalne niespełnienie warunku wskaźnika.

Odsetek zrealizowanych zadań nie osiąga wartości docelowej (100%), co oznacza, że istnieje niedostateczne tempo realizacji zaplanowanych działań. Wartość realizacji zadań na poziomie 70% w 2024 roku wskazuje na stagnację w realizacji celu, co wymaga pilnego podjęcia działań naprawczych. Możliwe przyczyny to problemy organizacyjne, ograniczone zasoby lub braki w monitorowaniu postępu.

Rekomendacje:

- 1) Rozważenie planowania kolejnych programów jako czteroletnie, co pozwoli na pełną realizację wskaźnika oraz lepsze długofalowe planowanie działań profilaktycznych.
- 2) Rozważenie modyfikacji brzmienia wskaźnika (jeśli to możliwe formalnie), by lepiej odzwierciedlał rzeczywistą praktykę programowania w gminie.
- 3) Przyjrzenie się czynnikom, które mogą ograniczać efektywność realizacji zadań (np. alokacja zasobów, planowanie działań, monitoring) i podjęcie działań na rzecz poprawy realizacji zaplanowanych zadań.
- 4) Zwiększenie monitoringu postępu realizacji zadań oraz ewentualnie dostosowanie planu działania do zmieniających się okoliczności, aby zrealizować cel w 100% w każdym roku.

Działanie: Wspecjalizowana pomoc dla osób, które zmagają się z problemem uzależnienia

W 2022 i 2024 roku liczba osób z problemem uzależnienia, objętych pomocą, znacznie przekraczała wartość docelową, co może świadczyć o wyższym niż przewidywano zapotrzebowaniu na pomoc. Z kolei w 2023 roku wystąpił wyraźny spadek, co może wynikać z różnych czynników, takich jak zmiany w dostępności usług, zmniejszenie liczby zgłoszeń lub inne systemowe trudności.

Liczba członków rodzin osób uzależnionych, objętych pomocą, w 2022 roku znacznie przekroczyła docelową wartość, co może wskazywać na dużą świadomość i aktywność rodzin osób uzależnionych w szukaniu wsparcia. Liczby z lat 2023 i 2024 mieszczą się w zakładanym przedziale docelowym. Wzrost w 2024 roku oznacza utrzymanie stałego poziomu wsparcia dla rodzin, a jednocześnie wzrost względem roku poprzedniego, co może świadczyć o skuteczniejszym docieraniu z ofertą pomocy lub zwiększonej świadomości społecznej.

Rekomendacje:

- 1) Kontynuowanie monitorowania liczby osób objętych pomocą, z uwzględnieniem analizy przyczyn znacznych wahań z roku na rok.
- 2) Utrzymywanie i rozwijanie wsparcia dla rodzin osób uzależnionych (poziom wsparcia dla członków rodzin utrzymuje się w ramach założeń, jednak warto dążyć do jego wzmacniania i zwiększenia dostępności).

Działanie: Działalność organizacji pożytku publicznego realizującej wsparcie na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin

Przez cały analizowany okres (2022–2024) w gminie funkcjonowała co najmniej 1 organizacja pożytku publicznego, co spełnia kryteria celu operacyjnego. Utrzymanie tej liczby zapewnia ciągłość pomocy i minimalizuje ryzyko przerw w świadczeniu usług wsparcia. Liczba osób korzystających ze wsparcia stale rośnie, co jednoznacznie świadczy o zwiększonym zapotrzebowaniu na działania profilaktyczne i naprawcze oraz o skuteczności i rosnącym zaufaniu do organizacji.

Rekomendacje:

Kontynuowanie wsparcia organizacji pozarządowej działającej na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin, z uwagi na widoczny wzrost zapotrzebowania i skuteczność podejmowanych działań.

Działanie: Praca socjalna z osobami uzależnionymi oraz z rodzinami osób uzależnionych

Liczba pracowników socjalnych w latach 2022 – 2024 była odpowiednia i nie stanowiła problemu w realizacji działań. System jest dobrze dostosowany do wymagań ustawowych.

Spadek liczby rodzin objętych pracą socjalną w 2023 roku i 2024 roku jest niepokojący. Liczba zawartych kontraktów socjalnych w 2023 i 2024 roku jest poniżej założonego celu. Liczba pozytywnie zakończonych kontraktów socjalnych w 2023 roku spadła do 0, co może wskazywać na problemy z realizacją kontraktów socjalnych lub na nieskuteczność w rozwiązywaniu problemów uzależnienia w rodzinach. W 2024 roku liczba pozytywnie zakończonych kontraktów wyniosła 1, co nadal jest poniżej wartości docelowej, ale stanowi pewne ożywienie w stosunku do 2023 roku.

Rekomendacje:

- 1) Zidentyfikowanie przyczyn zmniejszenia liczby rodzin objętych pomocą socjalną i próba zwiększenia świadomości społecznej na temat dostępnych usług wsparcia.
- 2) Zidentyfikowanie barier, które mogą ograniczać zawieranie kontraktów i podejmować działania w celu poprawy realizacji tego zadania.
- 3) Opracowanie strategii poprawy skuteczności kontraktów socjalnych, aby więcej rodzin mogło skorzystać z pomocy w rozwiązywaniu problemów uzależnienia.
- 4) Zwiększenie efektywności pracy socjalnej poprzez szkolenia i wspieranie pracowników socjalnych w radzeniu sobie z trudnymi przypadkami uzależnień.

Działanie: Pomoc materialna i niematerialna z systemu zabezpieczania społecznego dla osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem oraz rodzin osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem

Liczba rodzin korzystających z różnych form pomocy (zasiłki celowe, zasiłki na żywność, posiłki) wykazuje spadek w ostatnich latach. Przyczyną tego trendu może być, np. mniejsza liczba rodzin zgłaszających potrzebę takiej formy wsparcia, zmiana kryteriów przyznawania pomocy lub inne zmiany w systemie pomocy społecznej. Spadek liczby osób korzystających z pomocy wskazuje na potrzebę monitorowania sytuacji osób uzależnionych i ich rodzin, w tym badań na temat dostępności i skuteczności różnych form pomocy.

Rekomendacje:

- 1) Zbadanie przyczyny spadku liczby rodzin korzystających z różnych form pomocy (zasiłki celowe, zasiłki na żywność, posiłki).
- 2) Rozpatrzenie możliwości wprowadzenia działań promujących dostępność programów pomocy materialnej wśród rodzin dotkniętych uzależnieniem i ubóstwem, a także zwiększenie dostępności posiłków i innych form wsparcia żywnościowego.

Cel operacyjny 2.3: Rozwijanie systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie**Działanie: Realizacja programów profilaktyki zachowań ryzykownych i uzależnień oraz promocji zdrowia psychicznego, w tym programów rekomendowanych**

W 2022 i 2023 roku zrealizowano znacznie więcej programów profilaktyki zachowań ryzykownych i uzależnień niż zakładano, co wskazuje na duży zaangażowanie w te działania w tych latach. W roku 2024 zauważalny jest spadek liczby programów realizowanych w obszarze profilaktyki, ale jednocześnie ogromny wzrost w liczbie programów rekomendowanych, co może świadczyć o intensyfikacji działań w tym zakresie.

Rekomendacje:

- 1) Kontynuowanie realizacji rekomendowanych programów, które okazały się skuteczne, a także przeanalizowanie przyczyny sukcesu w 2024 roku, by dążyć do utrzymania tej dynamiki także w kolejnych latach.
- 2) Monitorowanie jakości programów i ich dostosowanie do potrzeb grup docelowych.

Cel strategiczny 3: Poprawa jakości życia osób starszych, w tym samotnych**Cel operacyjny 3.1: Wspomaganie i usprawnianie działań na rzecz funkcjonowania osób starszych w dotychczasowym środowisku życia****Działanie: Usługi opiekuńcze**

Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi w okresie 2022 -2024 utrzymuje się na poziomie docelowym i waha się wokół wartości docelowej, z drobnymi odchyleniami. Liczba godzin świadczonych usług opiekuńczych znacząco wzrosła w 2022 i 2023 roku, ale w 2024 roku zauważono spadek poniżej wartości docelowej. Liczba opiekunów świadczących usługi opiekuńcze jest stabilna na poziomie 9 osób, co odpowiada zapotrzebowaniu.

Rekomendacje:

- 1) Monitorowanie zapotrzebowania na usługi opiekuńcze oraz elastyczne dostosowywanie liczby godzin i opiekunów w zależności od potrzeb.
- 2) Zbadanie przyczyny spadku liczby godzin w 2024 roku i w razie potrzeby zoptymalizowanie procesu świadczenia tych usług, aby sprostać rosnącemu zapotrzebowaniu w przyszłości.

Działanie: Zapewnienie funkcjonowania ośrodka wsparcia jakim jest dzienny dom pomocy

Liczba miejsc w dziennym domu pomocy pozostaje stała i obecnie w pełni odpowiada potrzebom lokalnej społeczności seniorów. Liczba seniorów korzystających z placówki w latach 2022–2024 utrzymuje się w ramach zakładanego poziomu, co wskazuje na stabilną realizację celu i dobrą dostępność usług. Lekki wzrost liczby uczestników w ostatnim roku może sygnalizować rosnące zainteresowanie, ale nie wskazuje jeszcze na konieczność natychmiastowego zwiększenia liczby miejsc.

Liczba personelu pozostaje stabilna i adekwatna do liczby uczestników, co pozwala utrzymać odpowiednią jakość opieki.

Rekomendacje:

- 1) Monitorowanie liczby korzystających z usług seniorów oraz dynamiki demograficznej w gminie, by w porę reagować na ewentualne zmiany w zapotrzebowaniu.
- 2) W przypadku długofalowego wzrostu liczby uczestników zbliżającego się do maksymalnej pojemności placówki, rozważenie działań przygotowawczych związanych z potencjalnym rozszerzeniem oferty lub liczby miejsc.
- 3) Równoległe monitorowanie obciążenia pracą personelu i adekwatności zasobów kadrowych, aby w razie potrzeby dostosować zatrudnienie do liczby seniorów i zakresu świadczonych usług.

Działanie: Profilaktyka zdrowotna i promocja zdrowia

2022 rok wykazał wysoką aktywność w realizacji programów z zakresu profilaktyki zdrowotnej, a liczba przedsięwzięć znacząco przekroczyło wartość docelową. 2023 rok przyniósł całkowity brak realizacji działań. Sytuacja ta może wynikać z wielu czynników, m.in. ograniczeń budżetowych, zmniejszonego zapotrzebowania, reorganizacji zasobów lub zmian priorytetów. 2024 rok wykazuje powrót do realizacji założonego celu, co oznacza spełnienie minimum określonego w wartości docelowej. Jest to pozytywny sygnał świadczący o podjęciu działań naprawczych po roku stagnacji.

Rekomendacje:

- 1) Rozważenie dokonania szczegółowej analizy przyczyn braku realizacji przedsięwzięć w 2023 roku i oceny, czy miały na to wpływ czynniki organizacyjne, finansowe czy zewnętrzne (np. pandemie, zmiany prawne).
- 2) Kontynuowanie współpracy instytucji lokalnych (Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy, Ośrodek Kultury) w celu identyfikacji obszarów wymagających wsparcia i wypracowania wspólnych inicjatyw.

Cel operacyjny 3.2: Ochrona i poprawa sytuacji materialnej osób starszych, w tym samotnych

Działanie: Pomoc materialna i niematerialna z systemu zabezpieczenia społecznego

Rok 2022 wykazał pozytywne wyniki w zakresie zasiłków okresowych i stałych, ale z pewnymi trudnościami w osiąganiu docelowych wartości w innych obszarach. Rok 2023 wskazuje na spadek zapotrzebowania na większość form pomocy materialnej, co wymaga głębszej analizy, natomiast rok 2024 wykazuje dalszy spadek liczby osób korzystających z pomocy materialnej, co może wskazywać na poprawę sytuacji materialnej osób starszych, zmieniające się potrzeby społeczności seniorów, ale także na możliwość braku pełnej informacji o dostępnych programach.

Rekomendacje:

- 1) Sprawdzenie przyczyny spadku liczby osób korzystających z zasiłku celowego, okresowego, czy wynika to ze zmiany polityki świadczeń, zmniejszonego zapotrzebowania lub ograniczeń w dostępności usług.
- 2) Monitorowanie i analiza spadku liczby osób korzystających ze świadczeń finansowych, aby upewnić się, że osoby starsze mają pełną wiedzę na temat dostępnych form pomocy materialnej, nie zostają pozbawione wsparcia, jeśli wciąż tego potrzebują.
- 3) Dostosowanie pomocy do realnych potrzeb seniorów, w szczególności w obliczu zmieniających się warunków ekonomicznych.
- 4) Monitorowanie zapotrzebowania na schronienie wśród osób starszych (bezdomnych) i ocenienie, czy wzrost w 2023 roku był wynikiem specyficznych okoliczności.

- 5) Dostosowanie dostępnych miejsc w schronisku do rzeczywistych potrzeb i zapewnienie ciągłej dostępności tej formy wsparcia.

Cel operacyjny 3.3: Promowanie i wspieranie włączenia społecznego osób starszych

Działanie: Zajęcia edukacyjne z różnych dziedzin (technologie informatyczne, bezpieczeństwo, sport, żywienie, umiejętności społeczne)

Ponieważ wskaźnik odnosi się do liczby dziedzin, a nie liczby zajęć, sama liczba przeprowadzonych zajęć nie pozwala na jednoznaczną ocenę realizacji celu. Konieczne jest wskazanie, ile różnych dziedzin tematycznych obejmowały zajęcia w poszczególnych latach.

Przy braku danych o dziedzinach, w 2022 roku bardzo duża liczba zajęć sugeruje szeroką działalność. Zajęcia prawdopodobnie obejmowały wiele dziedzin, ale brak jest potwierdzenia. W roku 2023 widoczny istotny spadek, ale bez danych o dziedzinach nie można ocenić realizacji celu. W 2024 roku nastąpił znaczny wzrost liczby zajęć, jednak ocena celu również niemożliwa bez informacji o liczbie dziedzin.

Rekomendacje:

- 1) Zebranie informacji o tematyce zajęć w latach 2022–2024, aby określić, w ilu dziedzinach były prowadzone działania.
- 2) W przypadku, gdy liczba dziedzin była niższa niż dwie w którymkolwiek roku, należy uznać, że cel nie został zrealizowany w tym okresie, niezależnie od liczby zajęć.
- 3) Raportowanie w przyszłości zarówno liczby zajęć, jak i zakresu tematycznego (np. poprzez kategorie).
- 4) Rozważenie przededefiniowania wskaźnika, np. na „liczbę zajęć w co najmniej 2 dziedzinach”, jeśli faktycznie liczba zajęć jest bardziej trafną miarą efektywności działań.

Działanie: Wydarzenia o charakterze kulturalnym i rozrywkowym

W roku 2022 liczba wydarzeń zdecydowanie przewyższyła wartość docelową. To pokazuje dużą aktywność w organizacji wydarzeń, ale także może sugerować, że była to wyjątkowa dynamika. W 2023 roku ilość wydarzeń nadal była ponad wartością docelową, ale oznacza spadek w porównaniu do roku poprzedniego. Wydaje się, że wciąż była to rozszerzona oferta dla seniorów. W 2024 roku nastąpił zdecydowany spadek liczby wydarzeń, co wymaga głębszej analizy, aby zrozumieć, dlaczego tak się stało oraz podjąć działania naprawcze na przyszłość.

Rekomendacje:

- 1) Zidentyfikowanie, czy spadek liczby wydarzeń w 2024 roku wynika z ograniczonego budżetu, braku zainteresowania wśród seniorów, zmian organizacyjnych czy innych czynników.
- 2) Przeanalizowanie organizacji i tematyki wydarzeń z 2022 i 2023 roku, aby określić, jakie typy wydarzeń były najbardziej popularne oraz skuteczne w angażowaniu seniorów i na tej podstawie zorganizować wydarzenia w kolejnych latach, które będą odpowiadały na potrzeby i zainteresowania tej grupy.
- 3) Rozwijanie współpracy z Ośrodkiem Kultury, organizacjami pozarządowymi, kołami gospodyń wiejskich i innymi grupami, które mogą pomóc w organizacji i promocji wydarzeń.
- 4) Zastanowienie się nad formami wydarzeń, które mogą być atrakcyjne dla osób starszych, np. wydarzenia online, warsztaty tematyczne, spotkania edukacyjne połączone z rozrywką.

Cel strategiczny 4: Poprawa jakości życia osób długotrwale lub ciężko chorych, w tym chorych psychicznie

Cel operacyjny 4.1: Przeciwdziałanie lub opóźnianie momentu wystąpienia niesamodzielności wśród osób długotrwale lub ciężko chorych, w tym chorych psychicznie

Działanie: Usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze (w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi)

Liczba osób korzystających z tych usług znacząco wzrosła, co wskazuje na rosnące zapotrzebowanie i konieczność dalszego rozwijania oferty. Znaczący wzrost godzin usług opiekuńczych w 2023 roku wskazuje na konieczność kontynuacji działań, ale należy monitorować możliwości w 2024 roku.

W okresie 2022-2024 wykazano brak realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi i choć dane wskazują na brak realizacji usług, w rzeczywistości co najmniej 2 dzieci z zaburzeniami psychicznymi objęto opieką w ramach specjalistycznych usług, co zmienia ocenę skuteczności realizacji celu. Błąd w raportowaniu sugeruje niedoskonałość w systemie ewidencjonowania. W świetle faktycznego udzielania usług, wartość docelowa została częściowo osiągnięta, co powinno zostać odzwierciedlone w dokumentacji i dalszych raportach.

Rekomendacje:

- 1) Przeprowadzenie analizy przyczyn nieujęcia tych dzieci w statystykach.
- 2) Wdrożenie mechanizmów korekty i weryfikacji danych, aby w przyszłości uniknąć niepełnych sprawozdań.
- 3) Każdorazowe sprawdzenie, czy dane są kompletne i uwzględniają wszystkich beneficjentów.

Działanie: Działalność ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, jakim jest środowiskowy dom samopomocy

Liczba miejsc w środowiskowym domu samopomocy pozostaje stabilna na poziomie 13, co jest zgodne z wartością bazową i docelową. Zwiększająca się liczba osób korzystających z usług wskazuje na rosnące zapotrzebowanie na usługi tego typu.

Rekomendacja:

Monitorowanie potrzeb w tym zakresie, aby w przyszłości, w razie wzrostu liczby osób z zaburzeniami psychicznymi, móc zwiększyć liczbę miejsc w ośrodku.

Cel operacyjny 4.2: Optymalny dobór typu i trybu wsparcia dla potrzeb osób długotrwale lub ciężko chorych, w tym chorych psychicznie

Działanie: Zapewnienie osobom długotrwale lub ciężko chorym, opieki w warunkach domowych

2022 rok wskazuje na wyjątkowy wzrost zapotrzebowania na opiekę domową, co może być wynikiem wyjątkowych okoliczności, takich jak pandemia COVID-19 lub innych czynników zewnętrznych. 2023 rok to spadek zapotrzebowania do poziomu nieznacznie przekraczającego wartość docelową, co może sugerować powroty do normalności lub ograniczenie dostępu do usług opiekuńczych. 2024 rok przewiduje znaczny wzrost liczby osób korzystających z opieki domowej, co może oznaczać zwiększoną potrzebę opieki nad osobami przewlekle chorymi w wyniku starzenia się społeczeństwa lub zmiany w polityce zdrowotnej gminy.

Rekomendacje:

- 1) Dalsze monitorowanie wzrostu zapotrzebowania na opiekę domową, aby dostosować ofertę do zmieniających się potrzeb.
- 2) Rozważenie zwiększenia zasobów, zarówno w zakresie personelu, jak i usług zdrowotnych i społecznych, aby sprostać rosnącym wymaganiom, w związku ze wzrostem liczby osób korzystających z usług opieki domowej w 2024 roku.
- 3) Rozważenie dostosowania modelu świadczenia usług (np. zwiększenie liczby godzin opieki, wprowadzenie usług specjalistycznych) w odpowiedzi na rosnące zapotrzebowanie na kompleksową opiekę nad osobami długotrwale chorymi, biorąc pod uwagę zmiany w zapotrzebowaniu.

Działanie: Pomoc osobom długotrwale lub ciężko chorym, w skorzystaniu z placówki zapewniającej całodobową opiekę

2022 rok wskazuje na stabilne zapotrzebowanie na pomoc w dostępie do placówek całodobowych, a 2023 rok na znaczny wzrost liczby osób wymagających pomocy, co może świadczyć o wzroście zapotrzebowania na tego rodzaju wsparcie, być może w wyniku pogorszenia stanu zdrowia lub innych czynników. 2024 rok przewiduje spadek liczby osób wymagających pomocy, co może wynikać ze zmniejszenia liczby osób w potrzebie lub zmniejszenia dostępności odpowiednich placówek.

Rekomendacje:

- 1) Śledzenie dalszego rozwoju sytuacji i zapotrzebowania na opiekę całodobową, szczególnie po wzroście w 2023 roku, aby odpowiednio dostosować usługi i zasoby.
- 2) Utrzymywanie bliskiej współpracy z placówkami oferującymi całodobową opiekę, aby mieć pewność, że dostępność takich miejsc będzie wystarczająca w przypadku wzrostu zapotrzebowania.
- 3) Rozważenie zwiększenia działań informacyjnych na temat dostępnych usług, aby osoby wymagające pomocy mogły łatwiej dotrzeć do odpowiednich placówek, w przypadku gdy widoczne będzie mniejsze zapotrzebowanie.

Cel operacyjny 4.3: Zapobieganie alienacji społecznej osób długotrwale lub ciężko chorych, w tym chorych psychicznie**Działanie: Zapewnienie osobom długotrwale lub ciężko chorym kontaktu z otoczeniem**

2022 rok wykazuje sukces w zapewnieniu kontaktu z otoczeniem dla większej liczby osób niż pierwotnie zakładano. 2023 rok to znaczny wzrost liczby osób, którym udało się zapewnić taki kontakt, co może sugerować rozwój działań i skuteczniejsze dotarcie do osób potrzebujących. 2024 rok przewiduje utrzymanie wysokiego poziomu wsparcia, co wskazuje na dalszą skuteczność działań w tym zakresie.

Rekomendacje:

- 1) Kontynuowanie i rozwijanie działań umożliwiających osobom chorym stały kontakt z otoczeniem, np. przez wizyty domowe, telefoniczne lub przez wsparcie w zakresie komunikacji online.
- 2) Rozważenie wprowadzenia dodatkowych form kontaktu, takich jak spotkania w grupach wsparcia lub organizowanie wspólnych aktywności z sąsiadami, aby wzbogacić ofertę o różne metody integracji.
- 3) Regularne monitorowanie, czy zapewniony kontakt z otoczeniem przynosi oczekiwane efekty w zakresie poprawy jakości życia osób chorych oraz zapobieganiu ich alienacji społecznej.

Cel strategiczny 5: Poprawa jakości życia osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów

Cel operacyjny 5.1: Dostosowanie form pomocy do zróżnicowanych potrzeb osób z niepełnosprawnościami, umożliwiającym im jak najdłuższe pozostawanie w środowisku własnego zamieszkania

Działanie: Asystencja osobista dla osób z niepełnosprawnościami

2022 rok pokazał, że zapotrzebowanie na usługi asystenckie było większe niż początkowo zakładano, zarówno w zakresie liczby osób, jak i godzin wsparcia. 2023 rok i 2024 rok wskazują na wzrost liczby osób korzystających z asystencji osobistej oraz wzrost liczby godzin świadczonych usług, co sugeruje rosnące zapotrzebowanie na tę formę wsparcia.

Rekomendacja:

Kontynuowanie i rozwijanie programu asystencji osobistej, zwracając szczególną uwagę na potrzeby dzieci i dorosłych oraz zwiększanie dostępności tej usługi, aby dotrzeć do jak największej liczby osób z niepełnosprawnościami.

Działanie: Specjalistyczne usługi opiekuńcze

W latach 2022-2024 usługi specjalistyczne opiekuńcze (zarówno ogólne, jak i skierowane do dzieci oraz dorosłych) nie zostały zrealizowane. W przypadku osób z zaburzeniami psychicznymi zapotrzebowanie na te usługi pozostało stabilne, ale liczba godzin i osób korzystających z tych usług jest poniżej docelowej liczby, co wskazuje na problemy z realizacją usług w zakładanej skali.

Rekomendacja:

Przeanalizowanie przyczyny braku realizacji tych specjalistycznych usług opiekuńczych, co może wiązać się z niedostosowaniem oferty do aktualnych potrzeb lub brakiem dostępnych zasobów.

Działanie: Pomoc materialna z systemu zabezpieczenia społecznego, przy uwzględnieniu problemu niepełnosprawności

Spadek zapotrzebowania na zasiłki celowe i okresowe w latach 2022-2024 może wymagać analizy przyczyn (zmniejszone zapotrzebowanie lub bariery w dostępności). Wzrost liczby osób korzystających z pomocy żywnościowej w 2023 roku, a następnie spadek w 2024 roku, wskazuje na zmienność potrzeb. Stabilne zapotrzebowanie na zasiłek stały, który osiągnął wartości docelowe. Zwiększone zapotrzebowanie na schronienie w 2024 roku sugeruje potrzebę dalszego monitorowania i ewentualnych zmian w zakresie dostępnych form wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami.

Rekomendacja:

Zbadanie przyczyny spadków, np. zmiany w dostępności zasiłków, zmniejszenie liczby osób uprawnionych lub zmiany w polityce pomocy społecznej, w celu dostosowania oferty pomocy materialnej do zmieniających się potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Cel operacyjny 5.2: Udostępnianie rozwiązań wspierających i ułatwiających życie opiekunów osób z niepełnosprawnościami

Działanie: Wsparcie wytchnieniowe dla opiekunów osób niesamodzielnych

Znaczący wzrost zapotrzebowania na usługi opieki wytchnieniowej (zarówno dziennej, jak i całodobowej) w latach 2023 i 2024 wskazuje na rosnące potrzeby opiekunów osób niesamodzielnych. Wartości przekraczające założenia w wielu przypadkach świadczą o skuteczności działań oraz dostosowaniu oferty do rosnącego zapotrzebowania. Mniejszy spadek liczby dni w 2024

roku w zakresie opieki całodobowej może sugerować konieczność doprecyzowania oferty w tej formie wsparcia, aby zaspokoić zmieniające się potrzeby.

Rekomendacja:

Kontynuowanie monitorowania trendów oraz potrzeb, aby zapewnić odpowiednią jakość i dostępność wsparcia opiekunom osób niesamodzielnych.

Działanie: Włączanie opiekunów osób z niepełnosprawnościami do dyskursu nad lokalnymi programami społecznymi

W latach 2022, 2023 i 2024 nie zrealizowano żadnej konsultacji społecznej z udziałem opiekunów i członków rodzin osób z niepełnosprawnościami, co oznacza, że cel nie został zrealizowany w żadnym z tych lat. Pomimo tego, że wartość docelowa wynosi co najmniej 1 konsultację w okresie realizacji Strategii, brak realizacji tej aktywności może wskazywać na brak zaangażowania opiekunów osób z niepełnosprawnościami w procesy konsultacyjne dotyczące programów społecznych lub brak inicjatyw w tej dziedzinie.

Rekomendacje:

- 1) Podjęcie działań w celu zorganizowania co najmniej jednej konsultacji społecznej w kolejnych latach, aby spełnić minimalne wymagania docelowe.
- 2) Zaangażowanie opiekunów osób z niepełnosprawnościami w dyskurs nad lokalnymi programami poprzez różne kanały komunikacji, takie jak spotkania online, warsztaty, czy grupy robocze.
- 3) Monitorowanie i analiza potrzeb oraz oczekiwań opiekunów, aby zaplanować tematy i formaty spotkań, które będą dla nich najbardziej atrakcyjne i dostępne.

Podsumowanie

Przeprowadzona analiza realizacji Strategii w okresie od 2022 do 2024 stanowi cenną podstawę do oceny efektywności podjętych działań. W wyniku szczegółowego przeglądu osiągnięć, wyzwań oraz procesów wdrożeniowych, udało się wyciągnąć istotne wnioski, które pozwoliły na sformułowanie rekomendacji dotyczących dalszego rozwoju i optymalizacji działań strategicznych.

Podsumowanie realizacji celu strategicznego 1: Wspieranie rodzin w kryzysie, przeżywających trudności w pełnieniu swoich funkcji, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży

W latach 2022–2024 zrealizowano szereg działań mających na celu wsparcie rodzin w kryzysie, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży. Kluczowe interwencje objęły poradnictwo specjalistyczne, pracę socjalną, wsparcie asystentów rodziny, programy przeciwdziałania przemocy, działania edukacyjne oraz wsparcie materialne.

Główne osiągnięcia to :

- 1) Liczba zatrudnionych pracowników socjalnych i asystentów rodziny była zgodna z wymaganiami ustawowymi.
- 2) Wsparcie asystentów rodziny okazało się skuteczne – np. brak przypadków oddzielenia dziecka od rodziny w 2024 roku.
- 3) Zrealizowano gminne programy wspierania rodziny oraz program przeciwdziałania przemocy, zapewniając ciągłość działań.
- 4) Rosnąca liczba dzieci uczęszczających do placówki wsparcia dziennego oraz wzrost liczby działań na rzecz bezpieczeństwa rodzin świadczą o poprawie dostępności usług.

- 5) Stabilna realizacja wsparcia w formie stypendiów szkolnych.

Najważniejsze trudności to:

- 1) Spadek liczby rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego i pracy socjalnej w pierwszych dwóch latach wskazuje na niedopasowanie oferty lub niewystarczające zasoby.
- 2) W 2024 roku nastąpił znaczny spadek realizacji zadań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz mniejsza liczba lokalnych kampanii i wydarzeń rodzinnych.
- 3) Zmniejszenie liczby rodzin korzystających z pomocy finansowej i zasiłków może wynikać zarówno z poprawy sytuacji materialnej, jak i z utrudnionego dostępu do świadczeń.

Rekomendowane kierunki działań:

- 1) Systematyczne monitorowanie zmieniających się potrzeb rodzin oraz elastyczne dostosowywanie działań.
- 2) Wzmocnienie promocji dostępnych usług i edukacji rodzin w zakresie możliwości wsparcia.
- 3) Wdrożenie okresowych ewaluacji programów i lepsze mechanizmy monitoringu efektów pomocy (np. w zakresie powrotów dzieci z pieczy zastępczej).
- 4) Rozszerzenie współpracy z organizacjami społecznymi i lokalnymi instytucjami dla efektywniejszej realizacji kampanii edukacyjnych i wydarzeń rodzinnych.
- 5) Zabezpieczenie zasobów kadrowych i finansowych niezbędnych do utrzymania ciągłości działań, szczególnie w obszarze przeciwdziałania przemocy i promocji zdrowia.

Realizacja celu strategicznego 1 wskazuje na wysoką efektywność w kluczowych obszarach, jednak widoczne są też obszary wymagające korekty, lepszej koordynacji i pogłębionej diagnozy lokalnych potrzeb.

Podsumowanie realizacji celu strategicznego 2: Wspieranie osób i rodzin w kryzysie, zagrożonych lub dotkniętych uzależnieniem

Realizacja w latach 2022–2024 przebiegała nierównomiernie. Mimo osiągnięcia części założeń oraz pozytywnych tendencji w wybranych działaniach, widoczne są wyraźne obszary wymagające poprawy szczególnie w zakresie pracy socjalnej, poradnictwa specjalistycznego i utrzymania dostępności wsparcia. Wskaźniki ilościowe często nie osiągały wartości docelowych, a zmienność wyników z roku na rok wskazuje na potrzebę lepszego monitorowania sytuacji oraz większej stabilności systemu wsparcia.

Główne osiągnięcia to :

- 1) Rosnąca liczba osób korzystających z usług organizacji pozarządowej, co potwierdza jej skuteczność i zaufanie społeczne.
- 2) Znaczne przekroczenie wartości docelowej liczby programów profilaktycznych w 2022–2023 oraz silny wzrost liczby programów rekomendowanych w 2024 r.
- 3) Dobre wskaźniki wsparcia dla rodzin osób uzależnionych – utrzymanie się wyników w granicach celów, z tendencją wzrostową w 2024 r.
- 4) Wystarczająca liczba pracowników socjalnych, co pozwala na potencjalne rozwijanie systemu, o ile zostaną usunięte inne bariery.

Najważniejsze trudności to:

- 1) Spadek liczby osób i rodzin objętych wsparciem w większości obszarów w 2024 r., co może świadczyć o ograniczonej dostępności usług, obniżonym zapotrzebowaniu lub barierach w dostępie.
- 2) Nieskuteczna realizacja kontraktów socjalnych – w 2023 r. brak pozytywnych zakończeń, w 2024 r. tylko jeden taki przypadek.

- 3) Niespełnienie wskaźnika liczby czteroletnich programów – gmina realizuje programy krótsze niż 4 lata.
- 4) Zmienność liczby osób objętych pomocą z roku na rok – wahania w statystykach mogą świadczyć o niestabilności systemu pomocy lub niewystarczającym planowaniu działań.
- 5) Spadek liczby rodzin korzystających z pomocy materialnej i posiłków – potrzeba pogłębionej analizy tego trendu.

Rekomendowane kierunki działań:

- 1) Poprawa dostępności i promocja usług poradnictwa specjalistycznego, szczególnie w zakresie leczenia uzależnień i wsparcia GKRPA.
- 2) Zwiększenie skuteczności pracy socjalnej i kontraktów socjalnych poprzez identyfikację barier, lepsze planowanie, szkolenia oraz wsparcie dla pracowników.
- 3) Przemyślenie modelu planowania programów profilaktycznych, rozważenie wprowadzenia czteroletnich cykli oraz modyfikacja wskaźnika.
- 4) Wzmocnienie monitoringu postępów i elastyczność w reagowaniu na zmiany, potrzeba bieżącej analizy przyczyn wahań oraz dostosowywania działań.
- 5) Rozwijanie działań informacyjnych poprzez promowanie dostępnych form wsparcia, zwłaszcza wśród rodzin dotkniętych uzależnieniem i ubóstwem.
- 6) Zwiększenie dostępności pomocy materialnej i żywnościowej, badanie przyczyn spadku korzystających oraz promocja dostępnych programów.

Podsumowanie realizacji celu strategicznego 3: Poprawa jakości życia osób starszych, w tym samotnych

Realizacja w latach 2022–2024 przebiegała stabilnie w wielu obszarach, szczególnie tam, gdzie wsparcie było instytucjonalnie ugruntowane (np. dzienny dom pomocy, usługi opiekuńcze). Jednak w niektórych działaniach, tj. profilaktyka zdrowotna, wydarzenia kulturalne czy zajęcia edukacyjne, pojawiły się istotne wahania, które mogą świadczyć o braku spójnego planowania i trudności w zapewnieniu ciągłości działań. Wskazane jest lepsze monitorowanie oraz reagowanie na zmieniające się potrzeby i uwarunkowania społeczno-ekonomiczne seniorów.

Główne osiągnięcia to :

- 1) Stabilna realizacja usług opiekuńczych i funkcjonowanie dziennego domu pomocy, zapewniające podstawową opiekę i aktywizację osób starszych.
- 2) Adekwatna liczba personelu w instytucjach wspierających seniorów, umożliwiającą świadczenie usług na odpowiednim poziomie.
- 3) Wysoka aktywność w latach 2022–2023 w zakresie wydarzeń kulturalnych i profilaktyki, co pokazuje potencjał do prowadzenia działań angażujących i zdrowotnych.
- 4) Elastyczne reagowanie po okresach stagnacji, np. wznowienie działań profilaktycznych w 2024 roku.

Najważniejsze trudności to:

- 1) Spadek liczby godzin usług opiekuńczych w 2024 r., mimo stabilnej liczby objętych opieką osób.
- 2) Brak działań profilaktyki zdrowotnej w 2023 r., co wskazuje na przerwę w działaniach mogących poprawić zdrowie i samodzielność seniorów.
- 3) Spadek liczby wydarzeń kulturalnych i rozrywkowych w 2024 r., który może oznaczać osłabienie oferty aktywizującej seniorów.
- 4) Brak danych o liczbie dziedzin tematycznych zajęć edukacyjnych, co uniemożliwia jednoznaczną ocenę realizacji celu operacyjnego.
- 5) Zmniejszająca się liczba seniorów korzystających z pomocy materialnej, co może świadczyć o poprawie sytuacji materialnej, ale też o barierach w dostępie do świadczeń lub braku wiedzy o możliwościach wsparcia.

Rekomendowane kierunki działań:

- 1) Utrzymanie i rozwijanie usług opiekuńczych, dostosowywanie liczby godzin i opiekunów do rzeczywistego zapotrzebowania oraz badanie przyczyn spadku usług w 2024 r.
- 2) Zabezpieczenie ciągłości działań profilaktycznych, unikanie przerw w realizacji programów zdrowotnych i lepsze współdziałanie z instytucjami lokalnymi.
- 3) Analiza przyczyn spadku wydarzeń kulturalnych pod kątem budżetu, organizacji i potrzeb seniorów, a także dostosowanie oferty do preferencji tej grupy.
- 4) Weryfikacja i udoskonalenie wskaźników działań edukacyjnych, gromadzenie danych o liczbie dziedzin oraz rozważenie zmiany wskaźnika na lepiej odzwierciedlający efekty działań.
- 5) Monitorowanie potrzeb materialnych seniorów, upewnienie się, że spadek korzystających nie oznacza ukrytego wykluczenia i promowanie dostępnych form wsparcia.
- 6) Przygotowanie scenariuszy reagowania na zmieniające się potrzeby demograficzne, np. zwiększanie liczby miejsc w dziennym domu pomocy w razie długofalowego wzrostu zapotrzebowania.
- 7) Wzmacnianie współpracy z organizacjami lokalnymi i społecznymi dla zwiększenia oferty działań aktywizujących, integracyjnych i informacyjnych dla seniorów.

Podsumowanie realizacji celu strategicznego 4: Poprawa jakości życia osób długotrwale lub ciężko chorych, w tym chorych psychicznie

Realizacja w latach 2022–2024 przebiegała generalnie skutecznie, z zauważalnym wzrostem zapotrzebowania na wsparcie dla osób długotrwale chorych i chorych psychicznie. Jednocześnie ujawniono istotne braki systemowe, takie jak niepełne raportowanie świadczeń czy wahania dostępności usług całodobowych. Mimo tych trudności, większość działań została zrealizowana na poziomie co najmniej zadowalającym, a potrzeby osób chorych są coraz lepiej rozpoznawane i adresowane przez lokalny system wsparcia.

Główne osiągnięcia to :

- 1) Znaczący wzrost liczby beneficjentów usług opiekuńczych, który świadczy o zwiększonej skuteczności dotarcia do potrzebujących.
- 2) Stabilna działalność środowiskowego domu samopomocy, co pozwala na kontynuację wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
- 3) Efektywność działań w zakresie zapobiegania izolacji społecznej i stale zwiększająca się liczba osób objętych wsparciem w tym zakresie.
- 4) Elastyczne reagowanie na wzrost zapotrzebowania, zwłaszcza w kontekście opieki domowej i świadczeń całodobowych.

Najważniejsze trudności to:

- 1) Braki w raportowaniu specjalistycznych usług opiekuńczych, które faktycznie były świadczone, co generuje konieczność korekty systemu sprawozdawczości.
- 2) Wahania zapotrzebowania na opiekę domową i całodobową.
- 3) Ograniczona liczba miejsc w środowiskowym domu samopomocy przy rosnącym zapotrzebowaniu, co w przyszłości może stanowić barierę dostępności.
- 4) Rosnące potrzeby kontaktu z otoczeniem wśród osób chorych.

Rekomendowane kierunki działań:

- 1) Wdrożenie korekty w systemie sprawozdawczości, zapewnienie pełnego ujęcia wszystkich beneficjentów usług, w tym osób objętych specjalistyczną opieką.
- 2) Dalsze rozwijanie oferty opieki domowej i specjalistycznej, dostosowanie do rosnącej liczby osób długotrwale chorych oraz rozwój usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

- 3) Analiza wahań zapotrzebowania na miejsca w placówkach całodobowych, dostosowanie oferty do zmieniającej się liczby potrzebujących.
- 4) Utrzymanie i rozwijanie działań przeciwdziałających izolacji społecznej, zróżnicowanie form kontaktu i zapewnienie ciągłości działań.
- 5) Monitorowanie liczby miejsc w środowiskowym domu samopomocy, a w przypadku dalszego wzrostu zapotrzebowania, rozważenie rozszerzenia oferty lub utworzenia nowych placówek.
- 6) Zwiększenie działań informacyjnych, w szczególności w zakresie dostępnych usług opiekuńczych, placówek całodobowych i możliwości uzyskania pomocy w sytuacjach kryzysowych.

Podsumowanie realizacji celu strategicznego 5: Poprawa jakości życia osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów

Realizacja w latach 2022–2024 przebiegała nierównomiernie. Z jednej strony widoczny jest wyraźny rozwój usług wspierających niezależność osób z niepełnosprawnościami (zwłaszcza asystencja osobista i wsparcie wytchnieniowe), z drugiej brak realizacji niektórych działań, szczególnie w zakresie konsultacji społecznych i specjalistycznych usług opiekuńczych, obniża ogólną ocenę skuteczności. Potrzeby osób z niepełnosprawnościami oraz ich opiekunów są coraz lepiej rozpoznawane, ale system wymaga większej spójności, pełniejszej realizacji zaplanowanych działań i lepszej komunikacji.

Główne osiągnięcia to :

- 1) Rosnąca dostępność asystencji osobistej, dynamiczny wzrost liczby godzin i beneficjentów potwierdza skuteczność tej formy wsparcia.
- 2) Skuteczna odpowiedź na rosnące potrzeby opiekunów, rozwój usług wytchnieniowych w trybie dziennym i całodobowym, mimo niewielkich spadków w 2024 roku.
- 3) Stabilność zasiłku stałego jako formy wsparcia materialnego.

Najważniejsze trudności to:

- 1) Brak realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych mimo istnienia zapotrzebowania, co wymaga to analizy przyczyn.
- 2) Brak konsultacji społecznych z udziałem opiekunów, co może wskazywać na pominięcie ważnej grupy w procesie współtworzenia lokalnej polityki społecznej.
- 3) Zmienność zapotrzebowania na pomoc materialną sugerujące możliwe niezdiagnozowane bariery w dostępie do świadczeń.
- 4) Zwiększone zapotrzebowanie na wsparcie wytchnieniowe – system musi nadążać za dynamicznie rosnącymi potrzebami opiekunów.

Rekomendowane kierunki działań:

- 1) Rozwój i kontynuacja programu asystencji osobistej, z uwzględnieniem potrzeb zarówno dorosłych, jak i dzieci z niepełnosprawnościami.
- 2) Analiza barier i niedoborów w realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych, szczególnie dla osób z zaburzeniami psychicznymi, dostosowanie oferty do faktycznego zapotrzebowania.
- 3) Monitorowanie i dostosowanie systemu pomocy materialnej, w celu lepszego reagowania na zmienne potrzeby oraz eliminowania barier w dostępie do wsparcia.
- 4) Dalszy rozwój wsparcia wytchnieniowego, zwłaszcza w zakresie dopasowania formy (dzienna/całodobowa) do zmieniających się oczekiwań opiekunów.
- 5) Zorganizowanie co najmniej jednej konsultacji społecznej z udziałem opiekunów, z wykorzystaniem dostępnych i przystępnych form (spotkania online, warsztaty, grupy robocze).
- 6) Stały monitoring oczekiwań opiekunów i ich aktywne włączanie w tworzenie polityk społecznych w celu zwiększenia trafności i skuteczności lokalnych działań.